

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuvių“
 Published every Wednesday
 Brooklyn, New York.
 Yearly subscription rates:
 In the United States and
 Canada \$2.00
 To Foreign Countries \$2.50
 Advertising rates on applica-
 tion.
 Address all communications
 to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
 120-124 Grand st.
 Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ LIETUVŲNIKŲ

„Vienybė Lietuvių“
 Išėina kas trečiadienį
 Brooklyn, N. Y.
 Prenumerata metams;
 Suvienuose Valstijose ir
 Kanadoje \$2.00
 Europon ir kitur \$2.50
 Prenumerata mokama iš vir-
 šaus. Prenumeratos metas
 skaitosi nuo lanko užsirašymo,
 ne nuo Naujo Mėto.
 Apgarsialų prekių klaus-
 kite laiškų.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
 120-124 Grand st.
 Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 24.

Brooklyn, N. Y., 16 d. Berzelio (June) 1909 m.
 ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

Metai XXIV

Spėkų mėš turime, bet nemokame jomis naudotis.

Prie scenos klausimo.

Mėš vis aimanojame, kad liaudis tamsi, kad ji šalinasi nuo mokslo. Tą rasime kiekviename lietuviško laikraščio numeryje. Kiek nesidarbuoja, kiek tarp jos neveiki vis ji lieka kurčia ant mūsų šauksmų. Iš to matyti, kad mėš nemokame prie jos prieiti, kad nemokame užgauti jos jausmų. Prieję prie žmogaus mėš tuojaus jam pakiam partiją, ar tautystę. Jis mėš nesuprasdamas šalinasi nuo mus. Man tame dalyke prisimena D. Minajevą „Savas savam ne brolis.“ Ateina pas kaimietį dvarponis, ir sako: „Duok ranką, artojai! Pagal principus aš demokratas ir radikalas. Bet kaip tu vadini?“ — „Antilop.“ — „Aš norėčiau išgirsti tavo nuomonę, nors iš dalies. Kieno tu apgynėjas? konservatas, ar ne.“ — „Ką tu čia kalbi?“ — Dvarponis taip išsišokio savo nuomonės išdėstymu, kad kaimietis nieko nesuprato, ką jis kalbėjo. Na ir, žinoma, dvarponio demokratiškai-radikališka agitacija ne nusisekė. Tas ir pas mus. Žmonės mėš nesupranta. Mėš pradėdam tuojaus kalbėti apie socializmą, jo principus, ekonomiją, laisvamanybę ir tt. Žmogus išsiziojęs klausia, bet nieko nesupranta.

Turime atrast geresnį kelią pajudinti žmonėms, sužadinti jų jausmus. Vienas iš tų dalykų yra teatras. Teatras turi didelę veikmę ant žmonių. Prisiėjo matyt lošiant kelis teatrus kv. „Živilė“, „Pilėnų Kunigaikštis“ ir kt., laike kurių žmonės beklausydami verkėdavo. Paimkim Andrijevo „Žmogaus Gyvenimas“. Kokią jis įtekmę padaro ant žmogaus! Taip. Teatras yra svarbiausiu įrankiu praplatinimui apšvietos, pakreipimui minios į savo pusę. Žmogus teatrą daug geriau supras, negu knygy punda perskaitęs; teatras patrauks jį prie veikimo.

Bet gal kas man užmes, kad mėš neturime lošėjų. Ne, mėš turime lošėjų, mėš turime ir net talentuotų aktorų, tik reikia jų talentą lavinti, ne duoti jam tunoti be darbo. Talentuotų nedaug gimsta, bet dauguma besitriusdami išsilavina. Taip ir mėš galime išlavinti savo aktorius. Bet, ant nelaimės, nėra kam jų la-

vinti Patįs vedėjai, nesuprاندami gerai teatrališkų įstatų, sudariko teatrą. Tas mums parodo, kad mėš dar neišsilavinę teatrų lošimo dalykuose. Bet „nieko ant svieto nėra ne galimo“. Ir tas kliūtis galima pašalinti, tik reikia mums išleisti teatrališkus rankvedžius, iš kurių galima būtų pasimokinti, kaip lošti teatras. Tuo darbu turėtų užsiimti teatrališkos kuopelės. Bet kol kiekviena sau atskirai veiks, negalės to padaryti. Tame dalyke reikia visoms kuopelėms susivienyti ir veikti bendrai.

Taipgi, prisiminus apie teatrų lošimą, reikia pasakyti ir apie dekoracijas ir drabužius. Ir jie lošia didelę svarbą teatre. Mėš ligšiol negalėjome gaut drabužių pritaikintų prie lietuvių, todėl istoriškus veikalus lošdavome apsiirę išpaniškais romeniškais, anglosaksiškais ir k. parėdais. Tas labai gadina teatro įspūdį. Todėl norint pasekmingiau atlošti teatrą reikia butinai įsitaistyti nuosavus drabužius. Tą gali ir gi tik susivienijusios teatrališkos kuopos padaryti, nes kiekvienai taisyties drabužius per brangiai apseis, o susivienijus galima tokius drabužius lengvai įsitaistyti; tuomet tuos drabužius skolintų visoms kuopoms, priguliučioms į susivienijimą.

Tai du svarbiausieji dalykai ko mūsų scenai truksta, o jas reikia užpildyti, norint tikrai dirbti dėlei žmonių apšvietimo.

Pakol kiekviena kuopa atskirai veiks, nesivienys su kitomis kuopomis, tol nieko rimto negalės veikti, nes tik „vienybėje — galybė.“

Todėl teatrališkos kuopos turi kuogreičiausia susivienyt, ir pradėt veikti bendrai, tuomet jos pakels mūsų sceną, o drauge su scena ir žmonių apšvietimą.

Ko vienas žmogus negali padaryt, tą padarys dešimts. Ko viena kuopa neįstengs padaryti, įstengs — dešimtys, šimtai.

Vienykimės.

K. J. Baronas.

Da prie mūsų statistikos.

Pasirodžius kun. J. Žilinsko atnaujintam sumanymui — padaryti Amerikos lietuvių surašus arba statistiką, aš pabriežiau „Vien. Liet.“ (NN20,

21) trumpą straipsnelį, kuriame išreiškiau nuomonę, jog prie surašų arba statistikos darbo reikia kviesti plati lietuvių visuomenė, jos organizacijos, nes vienam žmogui, nors jis ir milžino spēkas turėtų, šitas užmanymas negali mas nudirbti. Kun. J. Žilinskis „Tėvynės“ 22-me num. toje pat linkmėj šitaipos ir pasiūškino. Jis tarp ko kito rašo: „Jei lietuviškoji visuomenė nori šiemet padaryti Am. lietuvių statistiką, tai tam turi pritarti pirmiausiai mūsų didesės organizacijos.“

Tai jau žingsnis pirmyn iš sumanytojų puės. Bet, reikia apgaileti, kad mūsų veikėjų žingsnius tuoj pradeda mūsų laikraštija savotiškai kamanduoti. Taip antai „Tėvynės“ N23, peržvelgusi mano straipsnelio mintį ir savotiškai ją nusicitavusi, pastato veiki klausimą: „Ką luomai, partijos ir žmonių pažiuros galit turėt bendro su statistika?“ Nuvalius šerkšną, bus galima šita „Tėvynės“ klausimą šitaip beskambant išgirsti: „Kam prileist prie statistikos darbo susivienijimus, draugystes, sąjungas, klubus, nes tą atliks... turbūt kun. J. Žilinskis“... Įdomus tvirtinimas ir da įdomesnis apgynimas — kun. J. Žilinsko asmens ir nuomonės, — beje, kurią net jau ir jis patsai vėliau visai kitokioj ir platesnėj formoj pastatė! —

Kad luomai, partijos ir pažiuros pas mus daug turi bendro ne tik su statistika, bet ir su kiekvienu viešu mūsų darbu, to jau sunku nematyt. Ar paimsim lietuvių socialistų ar laisvamanių ar tautiečių judėjimą visur mėš rasime didesnė dozą anti-klerikalizmo. Mūsų inteligentija — anti-klerikališka. Ir vat tai šitų pažiūrų žmonės jokia būdu ir negalės pasiganėdinti vieno kun. Žilinsko vedamuoju statistikos darbu, nes kun. Ž. nors yra gerbiamas vyras, bet jis toli gražu da neužveria visų mūsų luomų, partijų ir pažiūrų jieškinius, idealus; jis toli stovi nuo visų srovių ir jų nepajįsta. Kaip gi tat jis galėtų teisingai tokią statistiką surinkti? Juk negana bus mūsų statistikai užrašyti ant popieriaus, kiek Amerikoje yra lietuvių Jonų, Juozų, Petrų, Magdučių, Maryčių; čia reikės taip plačiai žvelgti, kaip tik galima, visas platus Amerikos lietuvių gyvenimas, jo kultūriniai ir ekonominiai žingsniai, surinkti neklaidžios

ir smulkios to gyvenimo fazos; plačiai ir giliai reikės peržiūrėti mūsų politiškos srovės, susiėelpimo draugijos, parapijos ir tt. Bus taip sakant apsiektą mūsų išėivijos žemgaliai. Kas gi tat galės teisingesnes ir tikresnes statistikos žinias mūsų istorijai suteikti, jeigu ne žmonės kilę iš tų pačių „luomų“, „partijų“, ir „pažiūrų“, nuo kurių „Tėvynė“ taip karštu klausimu savo skaitytojus atžegnoja? Ar gi tie „luomai“ etc. nėra pati visuomenė?

Labai būtų geistina, kad šitokiomis nuomonėmis neuži krėstų ir daugėnis mūsų laikraščių ir kad nepradėtų sukti kunigo J. Žilinsko jienas nuo tikrai gero darbo, nuo pilno padarymo statistikos su pagelba visų lietuvių.

J. O. Širvydas.

Atsišaukimas į lietuvišką visuomenę.

Gerbiamieji viengėnėiai! Waterburio lietuvių „Šviesos“ draugija atsišaukia prie Waterburio ir apylinkės lietuvių visuomenės svarbiame visuomenišrame reikale ir tikisi rasti josios užmanymui širdingą pritarimą. Dalykas tame. Minėta draugija, matydama reikalingumą mokslainė, kurios įvykdinimas reikalauja geros sumos pinigų, o draugija dėlei finansiško stovio tą taip mums pageidaujamą dalyką iki šiam laikui neįvykdino, gretesniam atsiėkimui savo tikslo, nutarė parengti ateinantį rugėjo mėnesį rankdarbių parodą, kuri tėsės nuo 6 iki 11 rugėjo (Sept.) 1909. Parodoje gali buti išstatyti visokios rūšies rankų išdirbiniai, kaip tai: tepliorystės, skulptūros, išsiuvimai, mezginiai, geležies išdirbiniai ir tt. Už įdomiau išdirbtus daiktus bus skiriamos dovanos (prizai) pagal komiteto nusprendimų. Taip, kad tokia paroda yra gana svarbus visuomeniškas reikalas, kurios surengimas reikalauja daug triuso ir iškaščių, todėl širdingai prašome lietuvių visuomenės stoti mums į pagelbą prisidedant savo rankdarbiais.

Visi daiktai paskirti parodai turi buti atsiųsti, arba nors perstatyti parodos rengimo komitetui ne vėliau kaip iki 1 d. rugėjo (Sept.), idant būtų galima suspėti sustatyti katalogus išstatytų daiktų.

Butų geistina, kad vaikai

iki 15 metų, norintieji išstatyti savo rankdarbius, praneštų apie savo amžį, nes tuomi prisiduoda svarba išstatytam daiktui. Vietiniai lietuviai su visomis informacijomis kreipkitės prie draugystės komiteto klubo svetainėje 881 Bank st., utarninko ir ketvergovo vakarais, arba pas M. Brazauską fotografistą, ar pas J. Trečioką laikrodžių krautvėninką. Lietuviai iš tolymesnių miestų malonėkit kreipties šiuo antrašu: M. Brazauskas, 883½ Bank st., Waterbury, Conn.

Pasitikime, jog mūsų užmanymas ras širdingą lietuvių visuomenės parėmimą.

W. L. „Šviesos“ Drg.

Komitetas.

Praneszimas Visuomenei.

9 Geguzio šių metų Scrantone, Pa., susiorganizavo „Laisvos Minties“ Bendrovė išleidinėjimui Scrantone savaitinio laikraščio grynai laisvamaniškoje ir pirmėiviškoje dvasioje.

Laikraštis „Laisva Mintis“ pasiskiria sau už papėdę:

1. Dabartinis surėdymas remiasi ant netikusiai sutvarkytos valdzios ir ant dogmatiško tikėjimo. Kaip tokia valdzia, taip lygiai ir tikėjimas laiko visą žmonių kuniškoje bei protiškoje priespaudoje — „Laisva Mintis“ pasima sau užduotin nurodinėti dabartinio surėdymo nuoznumą ir naikinti žmonių tarpe tikėjimiškus prietarus.

2. Lietuviai privalo kovoti už autonomišką surėdymą Lietuvai, be kurio nėra galima pageidaujama tautos pažanga. Ta tikslo atsiėkimui „Laisva Mintis“ aiškins, kas tai yra autonomiškas surėdymas ir kaip susitvarko žmonių gyvenimas tame surėdyme; gvildens valstybės istoriją palyginant įvairius valstybinius surėdymus. Apart to bus nurodoma lietuviams — amerikiečiams reikalingumas išmintin gai naudotis iš politiškos šios šalies laisvės.

3. Lietuviai turi žengti pirmyn su apšvietos pagelba. „Laisva Mintis“, pripažindama, kad žmonijos progresas eina evoliucijos keliais, nerevoliucijonizuos miniu, bet ves jas prie kuoplačiausio organizavimosi apšvietos atsiėkimui. Tam tikslui bus raginama žmonės rengti sistema-

tiškas paskaitas, steigti knygyneilius, mokyklas tt. Nuolat bus aptariamai tautos reikalai. „Laisva Mintis“ stengsis su pažindinti savo skaitytojus su apšvietos stoviu visame pasaulyje ir su įvairiomis mokslo šakomis, kaip va: civilizacijos ir tautos istorija, gamtos mokslas, ekonomika, arba mokslas apie visuomenišką ukį, ir tt.

4. Moterų klausimas užims „Laisvoje Mintyje“ vieną svarbiausių vietų.

5. Pakėlimas morališkos žmonių stovėnės bus ir — gi vienas artimiausių „Laisvos Minties“ tikslų.

6. „Laisva Mintis“ bus bepartijinis laikraštis: jis tarnaus didžiūmai — visuomenei, o ne mažumai — ypatoms, visai tautai, o ne kokiai atskirai grupai.

„Laisvos Minties“ Bendrovės kapitalas susideda iš sąnarių įmokėjimų už akcijas. Akcijos kaina — \$10, laikraščio kaina metams — \$2.

Bendrovės reikalus veda valdyba, susidedanti iš sekančių ypatų: pirmsėdis A. Grybas, pirms. pagelbininkas M. Valentinavičius, išdininkas d — ras J. Šliupas, sekretorius V. K. Račkauckas ir 5 direktoriai: dras J. Šliupas, J. Ardzevičius, Pr. Živatkauckas, Ant Čelkis ir M. Valentinavičius.

Pinigus už akcijas ir prenumeratą priima Bendrovės išdininkas dras J. Šliupas, 1419 N. Main ave., Scranton, Pa.; informacijas suteikia sekretorius V. K. Račkauckas, 1102 Blair ave., Scranton, Pa.

Valdyba.

Privatinės mokyklos Lietuvoje.

(Bronušo ukės mokykla.)

Atstoku nuo Garždų ir Kulių miestelių (Telšių pav. Kau-nogub.) yra dvaras Mikoliškiai, prigulįs generolui Bronušui. Laisvių metais žmonės pradėjo verzties prie mokslo ir steigti mokyklas — mokyklėles. Papludo po sodžius ir bažnytkiemius visoki „daraktoriai“. Žmonės nuvarginti valdzios pradinių mokyklų, kuriose tik aprusinimas žmonių rūpėta, ištroškė gryno suteršto mokslo, puolėsi mokinties taip uoliai, kad niekas nebepaklausdavo viršminėtų „daraktorių“: kas jie toki, ar

turi jie kokį-nors mokslo laipsnį, ar tik su pirmutinėmis a-b-c. Visa, kas tik „lietuviška“,—nagais nukan-kinta liaudis su džiaugsmu primdavo. Bet visur matėsi stoka mokytojų ir mokyklų, mokyties norinčių—begalės. Žmonės ypač užjaučiantieji apšvietimo idėai inteligentai, dėjo paskutinius savo skatikus ant apšvietos aukuro ir dirbo viską ant greitųjų, darė kaip kas išmanė. Vieni (kunigėliai) siuntė savo „išbuklintas“ tarnaites į kaimus mokyti skaitymo ir rašymo (nors tokios ir pačios mažai temokėjo): jų (davatkūr ir kunigų) idėja buvo išmokyti paklusnumo ir poterių su visokiais apžadais. Antrieji, kaip va studentai, arba pabaigę universitetus, parsisamdavo už visai mažą algą į valstiaus mokytojus, kad tik apšviesti savo brolių—valstietį.

Prie anų tat pirmųjų priguli ir p. Bronušas. Ir kadangi šiandien tokios mokyklos ima Lietuvoje viršų, todėl šitą mokyklą, kaip dabartinio Lietuvos „švietimo“ pavyzdį, čionai ir noriu aprašyti.

Jis (p. Bronušas) jau nuo pradžių įsteigė neva mokyklėlę, neva...davatkėlių fabrikėlį. Parsikvietė davatkėlę (nebeatmenu iš kur), bet ta pasirodė per daug „laisvama ne“,—tai ją prasišalino (ar gal ji pati prasišalino). Potam parsikvietė iš Garzdų ištikimą davatkėlę p-lę Urbonavičiūtę (rodos kunigų įpirštą). Ji, kaip stropi „mokytoja“, ne ilgai trukus—žiuriu, o gi ji „gardes“ (vežimą) susivertusi mokinių apie keletą desėtkų, nupiškinio į Garzdus prie komunijos. Paskui ta „mokytoja“ pakliuvo į panašų davatkėlę urvą (mokyklą) Garzduose įsteigtą baronienės Renne, apie ką savu laiku „Vilniaus Žinių“ skiltyse buvo minėta. Į jos vietą papuolė p. Riuko, baigęs Palangos progymnaziją. Jis, po teisybei, mokino biskį geriau—mažiau visokių apžadų, o daugiau dalyko. Jis išbuvo per vasarą, o ant rudens išvažiavo atgal mokyties.

Vidurrudenyje stropus „apšvietos“ platintojas p. Bronušas parsikvietė „didžiai mokyta“ p-lę Ulčickaitę: mokančią skaityti ir rašyti. Iškiol visos mokytojos turėjo šokių tokių mokslą, o paskutinią ir dabar tebešanti—per daug mokin-ta, todėl ant jos ir apsistosime ilgiaus.—Jau antri metai, kaip ji mokytojauja. Kaip ji mokytojauja? Ko-gi ji ten mokina? ir tt. Apie tą tai čia ir pakalbėsime plačiau.

Kaip žinome, katalikiškai-taūtiškose mokyklose mokslas prasideda su Dievo ir kunigo pagalba. Todėl ir čia pirma pasimeldžiama, o paskui darbas pradeda. Tas tai da būtų nieko.

Valanda susirinkti vaikams paskirta 8—9.

Vaikai susirenka, bet mokslas tuoj nepradedama, o paliepiama vaikams išsišluoti (išvalyti) mokykla, išsikurenti mokyklos kambarys. Paskui auro apie 10—11, kada išilsta kambarys įeina ir mūsų gerbiamoji mokytoja. Pirm neg-

duoti aiškus supratimas visuo-menei apie jos mokymą, visgi reikia žinot, kokias „klasas“ ji yra užbaigusi. Pirma ji buvo, nelyginant, kaip „bonna“ (pakalikė) prie Plungės kunigaikštienės „ochronkos“ (apie tą „ochronką“ gal vėliau pranešiu visuomenei): vedžiojo vaikus ant „spacero“. Paskui parvažiavus kitai į jos vietą,—biskį mokytesnei už ją,—perėjo prie ligonbučio už tarnaitę—siuvėją. Tai ir visos jos mokslo laipsnis. Ir dabar ji iš „tarnaitė“ perėjo stačiai į p. Bronušo ukės mokyklą, kur neturėdama jokio su-pratimo apie mokslo metodiką, duoda XVII—XVIII šimt-mečių (slebizavojimo metodu) „lekcijas“. Štai smulkesnis aprašymas šiosios mokyklos tvarkos. Po ilgo vaikų laukimo pasirodo mokykloje ir „mokytoja“. Ji tuoj užduoda, kam slebizavoti, kam „kanteples“ pinti, megsti rezginius ir kitus daiktus, kurie išeina „nei į tvorą nei į mieta“ (žemaičių patarlė), o anot p. Bronušo—gražus ir pavyzdingi.

Mokina taipogi skaitliuoti ir rašyti, ir čia kvėpia XVII amžius.

Pamokiusi kokią pušę va-landikės mūsų išlepinta mokytoja pavargsta. Išrenka gabesnius iš mokinių, kurie buvo biskį prasimokę aplinkinėse valdiškose mokyklose, ir priverčia juos mokinti paskirtus jo globali vaikus. O pati išsi-nešina į savo kambarius, arba atsieda ant suoloelio ir šaukia mergaites supinti jai plankus (kasas). Jei viena neįtinka, tai kitą šaukia ir taip bemaž kasdiena. Laikė pietų—tai žaidžia, anot p. Bronušo, „tikslus“ ir naudingus žaislus. Yra tokios „laimingos“ dienos, kuomet įėjusi mokytoja apskelbia mokiniams, kad: jų šiandien vieni mokykitės, kits kitam užduodami.—Čia garbi mokytoja, kaip tikra davatkėlė, seka bažnyčios įsaky-mus, kur „septynių mielaširdingų darbų dėl dušios“ ant ras įsakymas skelbia: Nemo-kančius pamokyti. Apsergėkit visi šventieji, jei vaikas prieštarautų jos norams ir užgaidoms: liepią tuo atsigulti kryžiais ant žemės (nosim žemyn) arba kitokią bausmę išranda, kokios nei mūsų—biurokratų mokykla nebeišrado savo pa-sintusiame saualivime. Tą viską ji mano dirbanti vaikų naudai ir jos sąžinė gryna, kaip „aniuoelėlio“. Bet idant atsilygint ir ponui (Bronušui), kuris ją užlaiko, duodamas duoną ir algą,—ji išmokina prieš ką nusiimt kepturę, kam rankas laizyt, prieš ką lenkties—traukties iš kelio. Žodžiu ji iš vaiko padaro vergą. Tas viskas teorijoje. O idant pa-rodyt ir ant praktikos—vaikai privalo ateidami ir išeidami iš mokyklos, pabučiuot ranką savo geradėjai, kad ji juos šiandien „mokino“ kelias mi-nutes!..

Kai-kurias iš mokinių (mer-gaičių) pasilieka, gerbiamoji mokytoja, ant nakties pas sa-ve, kaip tarnaites, kurios pa-gelbsti jai nusirengti, nuaua kamašukus ir kitką jai pada-ro, kaip priguli išlepintai—sugedusiai sodžiaus mergaitei,

papuolusiai iš tarnaitėjų mo-kytojos laipsnį.

O idant pritraukti vaikus į viršminėtą „ukės“ mokyklą, prisakoma vaikams, kad jie papasakotų savo pažįstamiems, jog gali užsirašyt kiekvienas, kas tik nori mokyties. Ir tie, kurie pirma savo vaikus leis-davo į pradinę Garzdų mokyklą, čion susispietė. Bet nieko gero neišmoka. Ką buvo išmokę valdžios mokykloje, tą ir tebemoka. Nors Bronušas, užklaustas dėl kokios idė-os įsteigta ši mokykla,—at-sako, kad „apšviesti“ kumie-čių vaikus, išmokyti „gaspadorystės“ (ukės) paslapčių. Bet tas toli gražu.

Nežinia, ar turi p. Bronušas kokį-nors supratimą apie tos mokyklos stovį,—apie tai rei-kia abejoti. Nes žmogus, ku-ris aukuoja nors skatiką žmo-nių apšvietimui, trokšta apšviesti nuskriaustąją dalį vi-suomenės—valstiečius, nieka-dos neleistų nupulti ant tokio žemo laipsnio savo mokyklai, kuri netik demoralizuoja ir žemina tos mokyklos įsteigė-ją akyse apšviestosios visuomenės sluosnio, bet žemina ir patį mokslą. O gal mūsų dvar-poniams nėra nei galvoj apšviesti vaiką? Gal jie moks-lu prisidengę tik ir nori ap-tamsinti ir taip tamsių vaikelių protą, padirbt iš jų paklus-nius, nuolankius sau vergus ir arti jais, kaip juodaisiais jau-čiais? Juk ir dabar jau nėra geriau to dvaro darbininkams, bet apie tai kitąsyk.

Tai tokios mokyklos mūsų dvarponių!

Pronce Paukštvanagis.

Mūsų organi-zacijų rinkimai.

(Teisybės feļjetonas.)

Dirsiukas vaikščiojo po kambarį labai susirapinęs. Jo susirapinimo priežastis buvo artinantieji viršininkų rin-kimai toje organizacijoje, ku-riuje ir jis, Dirsiukas, buvo gana įžymus nariu. Prasidė-jo tie rinkimai visai taip, kaip Dirsiukas norėjo: organizaci-jos susivaižavimas priėmė to-kią rinkimų tvarką, kokią Dirsiukas sumanė ir net patį Dirsiuką paskyrė Rinkimų Komisijos nariu. Tos komi-sijos užduotis buvo padaryti visų kandidatų, kuriuos kuopos įvardija, surašą, pasiūsti įvardytamjam kandidatui už-klausimą, ar anas apsiima pa-skirtą organizacijoje urėdą užimti, peržiūrėti kandidato legitimacijos ir, jei kuris kan-didatas išrodys Komisijai atsakančiu,—paduoti ano kandi-datura visos organizacijos bal-savimui.

Įvykus tokiai rinkimų tvar-kai Dirsiukas triumfavo: be abejonės taps išrinkti vien tie kandidatai, kurie tik Dirsiu-kui išrodys užsipelnusiais or-ganizacijos viršininkais buti. Toliaus, vienok, pasirodė, kad netaip lengva nuo negeistinių kandidatų atsikratyti, kaip jis-tą iš pradžių manė. Štai tarp įvardytųjų kuopos kandidatų, kuriems Rinkimų Komisija

turėjo užklašimus siūsti, Dir-siukas pastebėjo ir X. Smailai-čio pravarde. O Smailaitis, anot Dirsiuko nuomonės, jo-kiu būdu prie kandidatūros negalima prileisti: padavus jo kandatura balsavimui—len-gvai gali atsistoti, kad Smailaitis, kaip visai organizacijai žinomas, taptų išrinktu į vir-šininkus, o tas jo išrinkimas—tai Dirsiuko garbės kapas. Mat kada visa organizacija be-veik ant veido prieš Dirsiuko veiklumą puldavo—tai Smailaitis ne tik ką nei galvos nenulenke, bet dar viešai iš Dirsiu-ko didvyriavimo juokėsi. Ne, jokiū būdu negalima Smailai-tis į viršininkus įleisti! Bet kaip tą padaryt? Juk Rinki-mų Komisijoje, apart Dirsiu-ko, yra dar dvejetas narių, ku-riū gal visai kitokias nu-omones apie Smailaitį turėti. Nepasiūsti Komisijos užklausi-mą apie apsiėmimą kandida-tuoti—negalima, nes kuopos formalistiškai Smailaičio kandi-daturą įvardijo ir tų įvardijū nūglemžimas greitai išėitų aikštėn.

—Ką-gi daryti, ką-gi da-ryti?—šimtiną kartą klausė pats savęs Dirsiukas, vaikš-čiodamas dideliais žings-niais po kambarį.—Ar gi viskas mano planas rinkimams išdirbtas—pasirodys netiku-siu, negalinčiu apsaugoti nuo man negeistiniųjų kandidatų? Kam aš tad taip sukau sau gal-vą, kol tą planą sugalvoju, kam kėliau susivaižavime skandalą, kad tą planą įvyk-iūti—jei viskas dabar tur ant niekų nueiti?..

Staiga jis sustojo ir garsiai plaukštelėjo delnu sau į kak-tą:

—Sugalvoju!!

O sugalvojo jis labai prastą ir lengvą būdą, kuriuo jau ne tik Smailaitį, bet ir keletą kitų jam nepatinkančiųjų kandida-tų galima į balsavimų lapą ne-įleisti ir skandalo išvengti. Kuopos gi neturėdamos balsa-vimų lape kitų kandidatų, balsuos už jį, Dirsiuką (mat jis taip-pat tuose rinkimuose ant viršininkų kandidatavo), ir jo šalininkus.

—Judu raškita tik už klausimų blankas, o aš adre-suosiu kopertus—tarė Dirsiukas Rinkimų Komisijos na-riams, susirinkusiems kandi-datų įvardijimus tvarkyti.

Visi uoliai stvėrėsi už dar-bo.

—Koks Smailaičio adresas?—klausė Dirsiukas, dėdamas į geltoną kopertą užklašimų blanką.

—Šimtas keturios dešimtys vienas, First President street, diktavo jam antras Komisijos narys.

Dirsiukas nusišypsojęs, už-adresavo: „Mr. X. Smailaitis, keturios dešimtys vienas, First President street ir tt.“ apleis-damas, neva iš netyčių, pirmą-ją skaitlinę, šimtus reiškan-čiąją, taip kad vieton 141 išė-jo tik num. 41. Panašiai jis užadresavo ir keletą kitų jam nepatinkančiųjų kandidatų laiškų su užklašimų blanko mis, kiekvieno adreso apleis-damas pirmąją ar paskutiną-ją namų numario skaitlinę. Taip užadresuoti laiškai tapo

sumesti į pačto skrynelę ir pa-sklydo po platųjį svertą. Bet, o stebuklai, visi laiškai, nepa-tinkaučioms Dirsiukui ypatoms adresuoti, sugryžo at-gal su pačto žymele, kad ad-resatas nesurastas. Dirsiukas tad (Komisijos koresponden-cija buvo jo adresu vedama, tad ir laiškai pas jį sugryžo) gražiai tų laiškų adresnose stokuojančias skaitlines darašė ir pažymėjęs, kad sugryžo 1, sugryžo 2 ir tt. visus laiškus atidėjo archivan. Toks likimas ištiko ir Smailaičiui adresuotąjį laišką.

—Ak, kaip mažai kandida-tų teturime—aimanavo kuopos, gavusios balsavimų lapus,—nėra už ką nei balsuoti.

O balsuoti galima tik už tuos, kas į balsavimų lapą Ko-misijos buvo įtrauktas. Kuopos balsavo, balsavo ir...di-džiama balsų tapo į organza-cijos viršininkus išrinktas Dirsiukas ir jo šalininkai.

—Kaip tai gerai buti Rin-kinimų Komisijos nariu tam, kurs tuose pat rinkimuose į organizacijos viršininkus kan-didatuoja!—tarė pats sau Dirsiukas, giliai atsikvėpdamas, tarsi jam kas didelį ak-menį nuo krotinės nurito.

L. Bukšneitis.

Kad bučiau mokytas...

Daug ką surašėčiau,
Kad mokslą mokėčiau,
Daug ką padaryčiau,
Kad valgyt turėčiau...

Ant dirvos gal sėčiau
Aš sėklas vaisingas,
Su broliais šnekėčiau
Ir bučiau laimingas...

Vladas Gailemas.

IŠ VISUR.

× Pietinėje Francijos dalyj keletą sykių smarkiai sudre-bėjo žemė ir ištisomis sritimis padarė dideles pragaištis. Laikraščiai praneša, kad esą išgriauti miesteliai, kaimai, didesni trobėsiai, kaip va: bažnyčių ir teatrų sienos kaip-kur išvirte; griuvėsiuose pra-žuvę suvirš šimto žmonių. Drebėjimo virpėsis davėsis girdėt net perdėm visą Ispaniją ir Portugaliją.

× Netoli Sevastopolio ant Juodosios Juros, kur buvo da-romi rusiškos laivijos manev-rai, vandeninė valtėlė „Kam-bula“ tapo kitos tokios—pat užgauta ir sugedus jos mecha-nizmui pasiliko ant dugno su 20 joje buvusių žmonių, kurius vargiai begu pasiseks kuomet—nors gyvus išimti.

× Ties Azoro salutėmis ant Atlančio užsidurė ant uolų nemažas Cunard linijos lai-vas „Slavonia“ ir pradūžęs pradėjo skęsti. Ir tik ačiu bevieliniam telegrafui tapo duota žinia aplinkui plaukio-jantiems laivams, kurie laivą su žmonėmis išgelbėjo. Tat nemiršančios garbės Marko nio išradimas, bėgyje poros mėnesių jau antrą laivą At-lantyje išgelbsti nuo baisios nelaimės.

× Pietinės Afrikos sąjun-gon prisidėjo da viena nauja valstybė—Natal: 11,121 bal-suotojų prieš 3,701 nutarę pri-sidėti bendron Afrikos metro-polijon ir sudrutinti murą prieš Europos valstybes. Dabar ši-toje sąjungoj yra jau šios vals-tybės: Transvaalius, Kapš-tadtas, Oranzo respublika ir Natal.

× Tifliso kalėjime įvyko nepaprasta tragedija: beve-dant iš teismo pasmerktus mir-tin penkis kalinius, tik įėjus kalėjiman pasmerkietji sušo-ko ant sargybinių ir nūgink-lavę juos emė šaudyt. Subė-gus daugiau sargų ir kareivių prasidėjo jau tarp visų kalinių, išbėgusių iš savo kambarių, kova ant gyvasties ir mirties. Apgalėjus kalinius ant aslos gulėjo nušauta 16 lavonų: 8 kaliniai, 6 sargai ir du karei-viu.

× Du persų revoliucionie-rių atstovai Dr. Mirza Abdu-la ir Sadik Rašim Zada, pri-buvo Paryžiun ir apipasakojo laikraščiams, kad Persijos re-voliucija da tik prasidedanti. Visa nacionalistų partija, ku-ri yra šacho valdžios mirtinuo-ju priešu, eanti netik persi-sunkusi revoliucionizmu, bet daugelis esą grynai marksistai-socijalistai. Šitie atstovai no-rį apkelti Europos parla-mentus ir prašyti, kad jie į Persijos reikalus nesikištų, bet leistų patiems persams sa-vo šalies suirutę sutvarkyt, O suirutė baisi. Iš šiaurių Persijos praneša i „Novoje Vremia“, kad Saksevano gen-tis išžudžiusi apie 5000 žmo-nių, kurių skaičiuje yra daug europiečių. Ten gyvenantie ru-sai atsišaukę savo konsulatan, reikalaujami nuo fanatikų persų apgiut.

× Nei gi naujoji Turkijos valdžia bejsigali nuramdty įsismarkavusius savo reakcijo-nierius. Išmušimai krikščionių nesiliauja. Keletos dienų laiku Mažojaj Azijoje nužudyta apie 100 krikščionių. Tai darosi nežiurint į Anglijos, Franci-jos, Rusijos ir Italijos laivus, kurie sergsti Turkijos „ramy-bę“. Buvo jau šios valstybės paketing lipos mėnesij savo laivus atšaukti namo, bet Tur-kijos valdžia prašo, kad da-ilgiau užsiliktų.

× Mūsų korespondentas iš Latvijos mums praneša smulk-menais apie nelaimingą mirtį žinomo latvių rašytojo Jono Akuratero, kurio vieną apsa-kutės vertimą „Žmogus“ yra išleidusi „Vienybė Lietuviu-kų“. Jis buvo revoliucionie-rius ir reakcijai po Latviją siaučiant ilgai slapstėsi po gi-rias. Sykį einant jam vieš-keleliu pasitiko priesais oficie-rius su kareiviais, kurie Aku-raterą tuoj suėmė, nes buvo šnipų smulkiai nurodytas. Pa-skui jį sušaudė, taip kaip ir jo brolių, kuris viename kaimė mokytojavo. Trečiasai Aku-ratero brolis yra da gyvas, regis slapstosi.

Mūsų gyvenimas, tai mūsų minčių pasekmė, jis gimsta mūsų širdyje, jis išeina iš mūsų minčių. Jeigu žmogus su pikta mįsle kalba ir daro, tai paskui jį pridurmu seka ir kentė-jimas, kaip ratas paskui vežimą traukiančio jaučio posnagus. Jeigu žmogus su gera mįsle kalba ir daro, tai paskui jį seka linksmybė, kaip niekuomet neatsitraukiantis šešė-lis.—Rytų Išmintis.

Iš Lietuvos.

Marijavitai Vilniuje gegužės 18 d. šventįsiai antrą savo koplyčią ir prieglaudą neturtingiems vaikams Betlejeimo gatvėje.

Tulabai pagelbon atvažia ves iš Varšavos kitas marijavitų kunigas Furmanikas.

Bomba sodžiuje. Netoli Ukmergės, viename sodžiuje, gegužės 7 d. 14-kos metų mergaitė, namų savininko Vaku žmonės dukte, radusi ties savo namais nedidelę medžo dėžutę, spalvotu popieriu išlipdytą ir uždarytą. Pasiėmusi dėžutę namo, mergaitė ją atidariusi. Atidarant, dėžutė sprogsi: mat, buta joje bombos. Mergaitė sunkiai sužeista, nutrauktos abi rankos ir išdeginotos akys.

„Blaivybės“ draugija atidarė naujus skyrius: Panevėlyje, Ežer. ap., ir Jurbarkė, Raseinių ap.

Šuncukai (Suval. gub.). Sekmadienio naktį, gegužės 23 d. nežinomi ginkluoti užpuolikai, įsiveržė į kun. Natkevičiaus, Šuncų klebono, butą, ir jieškodami pinigų sudaužė rėšomąjį stalą; kadangi pinigų nebuvo, tai be nieko išsidangino išsinešę tik sidabrinių laikrodžių. Klebonas su seimyna per užpuolimą spėjo išbėgti iš namų ir pas kaimynus jieškojosi pagelbos.

Spaudos paroda. Peterburge atidaryta dabar spaudos (laikraščių, knygų išleidimo) paroda. Įdomi Rusijos laikraščių statistika, tai yra, su skaitymas, kiek kuria kalba eina Rusijoje laikraščių. Pasirodo, kad einams:

rusų kalba	73,75 proc
lenkų	11,33 „
vokiečių	3,2 „
griekų	1,9 „
latvių	1,9 „
estų (igau)	1,8 „
armėnų	1,6 „
totorių	1,5 „
žydų	1,4 „
lietuvių	0,6 „
ukrainiečių	0,4 „

Kiti mis kalbomis laikraščių eina daug mažiau. Iš viso, 1908 metais išleista Rusijoje 70 841,286 knygų egzempl. už 25 062 691 rub.

Vilniaus miesto dumon išrinkti du lietuviai: dr. Antanas Vilešis 248 balsais prieš 104 ir Valiulis 201 balsu prieš 150. Dr. Antanas Vilešis buvo pašatytas kandidatu dviejų didžiųjų rinkimo partijų.

Vilniaus general-gubernatorija, kaip rašo „Vil. Vestnik“ nebusianti panaikinta. Anot jo, visos kalbos apie Vilniaus general-gubernatorijos panaikinimą esą gryniausias prasimanymas. Liepos mėn. viduryje, o gal dar ankščiau, busias jau Vilniun paskirtas ir general-gubernatorius.

Vilniaus marijavitai gavę jau iš vidaus reikala ministro savo parapijos patvirtinimą.

Mariampolė. Savamokslis mechanikas Bukaveckas sta to ant Šešupės vandens malūną, jo paties išrastą; malūno

įtaisymas esą pigus ir lengvas.

(„Viltis“.)

Vilnius. Čia iš ištrėmimo vietos išstremiama išstremtieji kunigams nepatinkamos dr. Agovės „Sviesos“ pirmininkai p. p. Griniai.

— Už devynių dienų po Marijavitų į Vilnių atsikraustymą lenkininkų kunigams pradėjo atsiderinti akys, nes pamatė lietuvius rikius, ko pirma jokiū būdu nebegalėdavo įstebeilyti. O tie lietuviai reikalavimai tiktada bus įvykinti, kada lenkininkai kunigai neteks nei vieno pirklėjo sava pardavnyčiose...

Vilkaviškis. Čia per pasakutinį „Žiburio“ susirinkimą nutarta už sudėtus į kasą „žiburninkų“ pinigus užpirkti keleta „želamišų“ su „žekvijoms“, turbut už dušią a. a. „Sviesos“.

(„Ežys“.)

Krokėlaukis. (Suval. gub.) — Numeris visiems žinomam turtingam ir garsiam Novininkų sodžiaus ukininkui Antanėliui Oleškevičiui, 1899 metais, liko daug jo turto ir pinigų. Pinigų buvo Varšavos bankose viršaus 40,000 rublių. Tuom laiku sunašus Norberto, paveldėtojo, nebuvo namieje, buvo Anglijon išvažiaavęs, ir pinigai buvo nežinia kieno užgrobti. Dabar išsiaiškino, kad ant 7.000 suvirš rub. savasties užgrobė Jonas Žadeika, Daugirdų sodžiaus. Sūnus sugrįžęs iš Anglijos neat rado nieko, viskas buvo išnaukinta: javai parduoti, pinigai paėmti, tik liko namai ir laukai ir da 300 rublių liko nemokėta algų darbininkams. Tai dar kokia kartais teisybė Lietuvoj atsitinka.

Diemedis

Joniškis. Sialuių apsk. — Jonišio klebonas Butkevičius labai uolus niekintojas pirmųjų laikraščių, nėra paleidęs nei vieno pamoksloto pakeičęs „Liet. Uk.“ ir nepasileš „S. Altinio“ ir kitokų kurstiančių prieš mokslą knygelių. Seniau pakeikdavo, kol tieėjo: „Žiriją“, „Vilniaus Žinias“, „Teisybę“, o dabar tai „Liet. Uk.“.

V. Gaidimonas.

Andrioniškis. Aukmergės ap. — Kovo 14 d. iš Viešintų važiaavo į Anykščius du gulti sargybiniai ir privijo keliu einantį seną ir aklą ubagą, vedamą mažo vaikiuko. Arti Latavos viensėdžio priviję, prikišo sargybiniai prie ubago, vienas save pasivadino urėdinku, kitas sargybinis ir emė juos visaip muštravoti. „Kokie jūs esate?“ — rėkė senukui valdžios tarnas. Anas pasisakė savo pravardę ir visą gyvenimą, bėdinystę, kad neturįs nei žemės sklypelio, nei grjtelės. „Senas esi, aklas, 75 metų esmi“ verkšleno drebantis senukas. Sargybiniai jį įsivare grjtelėn pas Danilevičių ir pradėjo ubagėlį visaip kankinti: liepė gulti kryžium ir gulėt. Senukas su savo vaikiuku bučiavo g rtiems sargybiniams kojas, kad tik p leistų, bet tie grumojo juos kalėjimu, su bizunais šokinėjo, ant galo atėmė nuo vargšų 26

kiušinius, kuriuos turėjo velykoms susiinkę ir išvažiuodami grasė tylėti, nes paskui sutikę nagaikomis užkaposią. — Tai tokių darbėlių yra da mūsų policijoje.

Pritruko c cilikų, tai prikišo prie ubagų...

Akmeninis Perkuniukas.

Kalvarija (Suval. g.) Gegužės 4 d. dešimčiai „šviesiečių“ apsk. lėbė, kad jų byla geg. 2 d. perduota Varšavos Gen-gubernatoriui. Geg. 2 kalėjime buvo S. valkų prokuroras Cholševnikovas, tai šviesiečiai prašė, kad juos bent syki nuteistų, kad žinotų už ką sėdi. Bet prokuroras atsakė, kad negalima, kad juos laiką tik pagal sustiprintos apsaugos įstatymų. O jei, sako, norite teismo, tai reikėjo kas nors padaryti. Taigi išėina, kad mus kalėjime laiko užtai, kad mes nieko nepadareme!

Kaliny.

Keturvalakiai. (Vilk. ap.) Kratos Gegužės 7 d. Keturvalakių ir G. ž. žemsgariai pas Geisteriškių K. darė krata Jieškojo šautuvo ir revolve rio. Nieko nerado.

V. nio M. . . . .

Kamajai. (Ežer. pav.) Nuo balandžio mėn. Kamajuose seredomis įvėtos arklių mugės. Žmonėms tai labai patogū, nes į artimiausį miestelį, Rokiškį, 17 ver. tų. Tikrai didelis mums nepato gumas tai tolimas pačtos stoties; artimiausia stotis taip gi Rokiškyje, ir už atvežimą prasto laiško reikia mokėti po 3 kap.

J. N.

Nemakščiai (Šalpai, Ras. pav.) Pas mus pavaris labai sunkus, pašaras senai pasibigė. Į Amerika eina, netik vaikiniai, bet ir merginos, mat kaip sako: kur mūsų nėra, ten versiai midų geria, o kaip mes nueinam, tas pat vandėnėlis...

Vargovaiakis.

Liudvinavas. (Kalvarijos pav.) Gegužės 9 d. pas uinintą Kričną Slavotų kaimo atėję trys plėšikai reikalavo 200 rub., bet Kričnas turėjo tik 49 kap; atėmė tuos pinigus ir dar ablgą ant 100 rub. Paskui nuėjo pas ukininką Pačsą, bet tas jų neįleido. Plėšikai jau susekti.

Julius iš Turgalaukio.

Šeta. (Telš. pav.) Balandžio 24 d. į valdžiaus raštine atėjo žmogus pasporto išsiminti. Raštinkas paklausė, ar turbi lietą kariuomenės atlikimo Žaogelis atsakė turįs ir išsitraukęs iš kišenės popiergalį padavė raštinkui. Buvo tai atsaukimas lenkų kalboje „Ar yra dabar bau džiava“. Raštinkas, nemo kėdamas lenkiškai, padavė tą popierą viršaičiui. Viršaitis perskaitęs lipė sustatyti protokolą, o žmogelį pasodino šaltajon. Mat tas žmogelis nemo ka skaityti, gavęs nuo ko-tai tą popierą įsikišo į kišenę ir per apsirinkimą padavė raštinkui vieton liudijimo. Kaip atsidurė šaltojo, atsiminė nuo ko gavo. Dabar viršaitis tikisi išgaudyčius visus cicilikus.

Tik kas žin kodėl jie niekad neišsibaigia?

Aukštakaplietis.

(„Liet. Uk.“)

Liepojus. Degtukų fabrike „Vulkan“, kaip rašo „Dzihwe“, darbo šią vasarą mažai. Jau dabar kai-kuriuose skyruose dirbama ne ištisą dieną.

— Rusų-Rytų-Azijos garlaivių Draugija nuo geg. 4 d. įtaisė naują garlaivių liniją tarpe Liepojaus ir Londono. Garlaiviai išplauksią kas trečią savaitę.

Dideli manevrai. Nuo rugpjūčio 16 d. prasidėsia Vidžemės, Kuršo ir Kauno gubernijose dideli manevrai. Juose dalyvausią ir nuo 1 rugpjūčio pašauktieji pasimokintų 6 savaitėms visi Pabaltmaro atsarginiai.

(„Rygos Garsas“.)

IŠ AMERIKOS

Nauji centai. Rugpjūčio mėnesij išeis nauji centai, ant kurių bus įdėtas parašas „In God We Trust (Pasitikiam Dievui)“ ir vieton indijiečių galvos bus atmuštas Linkolno paveikslas. Minėtą parašą parėdęs įdėti prez. Taftas.

Tai bent keikėsi! Chester, Pa., policijantas areštavo negrą James Nooday, kuris ant gatvės vartojo nepadorius žožius. Suimtas bevedamas policijos tiek garsiai ir sparciai emė keikti kad policijantas nepėjo skaityt (o jam tas įsakytas, nes teismas už kiek vieną sukeikimą ant gatvės prasizengėlį baudžia 67 centais). Suskaitęs iki 500 paliovė. Atvedus minėtą negrą teisman magistrats ir nuteisė užimokėt už 500 keiksmų baudmę. Tai buvo nemazasuma pinigų, kurios negras neturėdamas, nuėjo pusei metų kalėjiman!

Už auksinimą cento Sacramento, Cal teismas pasmerkė tulą Hendrixsoną šešioms metams kalėjiman. Hendrixsonas nuauksino centą ir buvo jau šmaišnes jį salone už \$10.

Vokiečiai prieš „Mėlynuosius Įstatymus“. Buffalo, N. Y. susivaziavę šios valstybės vokiečių susivienijimo delegatai nutarė susijungti su masonais hiberniečiais ir vokieč-katalikiais, ir bendrai susitaru kovoti prieš taip vad. „mėlynuosius įstatymus“, kuriais kitos religijos bando suvaržyti nedėdienių pasilinksminimus. Taigi vokiečiai reikalauja laisvų nedėdienių.

Gabena Rusijon ateivius. Seattle, Wash. ateivių užveizdai liepiant areštuotas latvis Petras Kolis ir ketamas deportuoti iš Amerikos dėlto, kad buk jisai „netiesotu“ keliu čionai atvykęs. Pragyveno Kolis jau suvirš pusterčų metų Amerikoje ir tik dabar ant jo užsipuolė. Pereitą savaitę emigrantų žinyba jau keturis Rusijos pavaldinius išvežė iš Amerikos, vis to paties bėrimdamas. Ką mūsų valdžia

vadina „netie-otu“ keliu, nėra dar žinoma. Bet šitie atsitikiimai vėl sukėle Amerikos radikalus, socialistus ir apskritai pirmeivius, nes manoma, kad caro valdžia atkandusi dantis Paurėno procese vėl susiješkojo sau naują kelią revoliucionieriams išgauti su pagelba mūsų emigracijos valdžiu, kurios apie caro valdžios nedorus tikslus mažą-ką te galvoja. Suiminėt ir deportuot žmones jau čionai gyvenančius tegali tiktai tokie valdininkai, kurie liuosai parsisamdo caro valdžiai tarnaut. Bet tokių mat ir Amerikoje nestoka. Šitas gali privesti prie didelių susidurimų Amerikoje, nes visuomenė jau čia nebeviskam tiki, ką mūsų valdžios susimano daryt. Tą parodė keletas revoliucijiniū procesų, kuriuos pirmeiviai laimejo—Idahoj, Chicagoj, New Yorke ir tt.

Bedarbių susivaziavimas. Ateinančių metų sausio mėnesyje Amerikoje yra rengiamas tautiškas bedarbių suvaziavimas — regis New Yorke. Bedarbių organizacijos pirmsėdis p. How išplauke Europon sukviesti darbo klau simo žinovus, tarpe kitų kvies ir garsų Anglijos dramaturgą Bernardą Shaw.

Tik sveikiems leis apsi-vesti! Seattle, Wash. įėjo galėn įstatymas, kad norintie ap-ivesti vaikas ir mergina pereių daktaro egzaminavimus. Tik moterjms virš 45 metų amžiaus nereiks egzaminavimos.

TARP AMERIKOS LIETUVIU.

Pittsburg, Pa.

Štame mieste darbai menkai teina, daugybė žmonių bedarbo vaikščioja. Gegužės 23 d. mūsų kunigėlis Jonas Sutkaitis per pamokslą išsiskino bedarbės priežastj. Esą dėlto fabrikai nedirba, kad Dievas norįs pabausti žmones už girtuoklystę. Keista šito kunigėlio logika! Juk jeigu jau Dievas girtuokliams pribausti būtų uždarę fabrikus, tai jis visu-pirmu būtų pradėjęs uždarinėti bravarus ir smukles, kuriuose yra produkuojami tie gerimai. Tuomet šiek-tiek panešėtų į teisybę Akyva žinot: ar kunigėlis tyčia Dievą apšmeičė, ar jis visai nežino, ką Dievas daro...

Buvęs Bažnyčioje.

Springfield, Ill.

Kaip „V. L.“ 22 num. buvo iš čion rašyta, dabar jau tie planai paio: nei Šnuolio nei Aponiko nebėra, j kuriuos buvo patarta reikaluose TMD kreipties. Nebėra nei to prelegento P.S., kurs buvo zadėjęs skaityti prelekcijas. Šs rods čia bandė parengti teatrėlij, išvertę iš lenkiškos komedijėlė „L'avoje ngas vyras“ padavė vietiniams ir da zadėjo sutaisyti kitą „Maušias užrašai“, bet pirmos os darbas buvo netikusiai atliktas, o antrosios visai nepadaręs nebe pasirodo. Da būtų ir daugiau kas apie tą „socialistą“ ir „revoliucionierių“ pasaulius, bet

tuomtarpu padėdu plunksnų. *Laisvas Lietuvis.*

Hot Spring, Arkansas.

Ča yra labi garsingos maudyklės, tiesiau tarus: „šutyklos“—nes suvažiuoja iš visų kr.štų visokie, net nebeišsigydantie ligonj: reumatikai, paralitikai, syfilitikai ir t. p. ir pasekmingai, išsišutina“ į sveikatą. Gydančiųjų šaltinių vanduo toks karštas, kad dėk kiaušinj ir akies mirksny išverda. Lietuvių ligonių čia nepastebėjau, — jie matyt šios vietos nežino. O labai prasi-verstų jiems žinot. Aš porą metų sirgęs, kaip tik čia pradėjau maudyties, tuoj į trumpą laiką pasijutau sveikesniu.

Jurgis Stepanavičius.

Shenectady, N. Y.

Vietiniai lietuviai geg. 31 parsikvietė prakalboms Amsterdamo kun. Zidanavičių, kurs iškoliojo visus judošiais už parengtasias prakalbas 3-čią geg. ir parsikvietimą kalbėtojo J. Grinians iš Brooklyn. Pagyrė Amsterdamo lietuvius, kurie tam pačiam kalbėtoju atvykus, pasigriebė už kedžių, ir grumodami užmušė, išviję laukan. Paskui ragino statyti bažnyčią, o ne tautišką namą.

Prigyvenome gadynę, kad kunigėliai Kristaus mokslą nori įkalti į galvas su pagelba... kedžių.

Vienas iš Shenectadiečių.

Amsterdam, N. Y.

Mųų klebonas kun. Zidanavičius labai dabar pagarsėjo kurstymais tamsesnių parapijonų ant pirmeivių. Jau buvo laikraščiuose rašyta, kaip 2-ą geg. prakalbose iškilo riaušys. Dabar sužinota, kad prieš kalbėtojus sukurstė gaują patsai klebonas. Tuli tvirtina, kad jis tiesiog raginęs „suduoti“ kalbėtojamus kuom papuola, kelti betvarkę ir daužyties svetainėje. — Toks tai artimo meilės mokytojas! O bažnyčioje ant lubų, kur yra atpiešta Kristaus paskutinė vakarėnė, kun. Zidanavičius yra dar atsimaliavojęs šv. Jono vietoj, iš Kristaus dešinės!...

Kunigo Draugas.

East St. Louis, Ill.

Geg. 30 vietnės liet. parapijos triusn tapo surengtas teatras; Collinsvillės Teatrininkų kuopą atlošė dramą „Ponas ir Muzikai“. Lošimas nusisekė vidutiniškai, išimant kai-kurias silpnąsias puses ir stoka gerų dekoracijų. — Lietuviai ča labai užaušę: iš 2000 vos atėjo 150 asmenų. Ką, čia, esą, mes eisime į kokį ten „šio“, kur reikia da po 25 c. užsimokėti! — Bet lietuvių stubelėse kitokių pasilinksmimų netruksta, prie čerkučių ir blėšinėlių; einant pro namus tik ir girdziasi įsilinksminusių žvėgimas. — Gėda, gėda mums broliai!

G. B. Raitelis.

New Britain, Conn.

Čia buvo kadaisiai susitvėrusi progresiviška draugystė lė „Sviesos“ ir turėjo įsteigusi knygynėlį, kur parsisiųzdavo visokius liet. laikraščius iš Amerikos ir Lietuvos. Viskas rodoti gerai ėjosi, bet su-

syk šita draugystė tapo pavesta į susišelpiamąją, kurių čia ir taip be skaičiaus jau yra. Kadangi mitingus nutarta laikyti tik mėnesiais, tai ir knygynas tik bebus atidromas syki į mėnesį. — Liudnas apsišaukimas! Juo daugiau mes šaukiame: šviesos, šviesos! tuo labiau apsišviesinti mūsų mąstymams užpakalin. Rods dar liko čia LSS. knygynėlis, bet čia ir gi knygelių nekazinkiek, be to daugiausiai jos partiviško turinio, todėl žmonės mažiau čia lankosi. Kodėl mes nebeįgauname supratimo, kad didesnę lietuvių sodybose reikia kuodaugiausiai steigti abelnus knygynėlius, o ne krikštų juos į pagelbines draugystes?

Ten Buves.

Johnston City, Ill.

Vietiniai lietuviai neturi savo bažnyčios, todėl tikėjimo reikalus aprupina airių kunigas. Bet kadangi čia yra lietuvių laisvamanių, todėl kunigas, norėdamas ir jiems įsigrinti, apskelbė už dyką patarimą laisvamaniams, kad tik pas jį eitų. Keletas lietuvių laisvamanių tuomi pasimašino, bet tuoj pajuto apsigavę. Kunigas susikalbėjo su kasyklų užveizda priversti lietuvius darbininkus, kad pasirašytų duoti kas dvi savaiti vienos anglų tonos peną (apie 50c.). Buvo pasirašę netik katalikai, bet ir laisvamaniai. Tečiaus po tulam laikui kiti pakėlė šitą dalyką savo unijos susirinkime ir didžiūma balsų šitas pasirašymas suniekuota. Dabar kunigas žada apskūsti uniją teisman.

J. Gelgaudas.

Lawrence, Mass.

Berželio 6 d. vietinė TMD. kuopelė surengė prakalbas, kuriose kalbėjo pp. Balevičius (TMD. prezidentas) ir Damijonaitis—abudu iš Chicagos. Abiejų kalbų tema buvo apie plačiuosius lietuvių reikalus: Tėv. Myl. Dr—stę, apšvietimo stoka pas lietuvius ir tt. Žodžiu, kalbėjo gyvai, tikslingai ir publikai patiko. Bet sugadino visą tą įspūdį paskiau išėjęs kalbėtojas vietinis J. Arlauckas. Jis taip smarkiai užsiopulė ant socialistų ir tiek daug neteisybių ant jų sukrovė, kad net šlykštu buvo klausyties. Nėsu ir gal nebusiu socialistu, vienok kada matau kalbėtojų rezgiant apie tą, apie ką ir patsai nieko nenuvokia, be to da plustasi gatviniais žodžiais, tai negaliu tylėti. Mūsų kalbėtojas, kokių jie ten pažiūrų savo neturėtų, vistiek reiktų ant estrados prisilaikyti teisybės ir mandagumo. Kitaip prakilni ir šventa prakalbų vieta pavirsta į demagogijos tvartą...

A. K. Sagatauckas.

Laiškai in Redakcija.

Garbi „V. L.“ Redakcija!

Malonėkit patalpinti į gerbiamą Jūsų laikraštį šiuos kelis žodžius.

Dėlei straipsnio tilpusio

„V. L.“ 18 num. „Naujas tykas mūsų raštuose“ kilo kritikos; bet kadangi kritikai manęs nesuprato, todėl paaiškinu, ką aš maniau ten rašydamas. Privesdamas iš „Keleivio“ p. Ibo žodžius, aš visai nemaniau tuomi kritikuoti Ibo nuomonę prakalbų klausime, nei gi p. J. O. Širvydą apginti. Aš citavau žodžius Ibo vien dėl to, kad jis savo straipsnyje labiau kritikavo rašėjus, o ne pačius raštus, ir tai labai netinkančioj formoj, k. v.: „Tu Jokubine velyk tylėtum, nes nieko nesupranti“ ir tt. Ar gali būti vieta tokiems raštams mūsų laikraštijoj? Juk ištikro tokie raštai tik teršia laikraštiją.

P. K. Rutkus N. 23 „Keleivio“ giriasi manę pažįstas, bet toji jojo pažintis, kaip matyti, nedavė jam daug naudos ir vistiek jis negalėjo manęs suprasti. Ant galo sako: „Manau mėšlynėj bus vieta raštams, kuriuos išleidžia K. J. Virsnis“.

Turiu paaiškinti, jog aš nieko ikišiol neišleidžiau nei už savo pinigų, nei iš visuomenės surinktų (kaip p. Rutkus daro). Bet manau, kad p. K. Rutkus turėjo omenėje, jog „mėšlynėj bus vieta raštams, kuriuos parašo K. J. Virsnis“. Negaliu ginčyties, gal but mano raštai yra silpni, bet iš p. Rutkaus „Krikščionybė ir Socializmas“ ir kitų jo knygučių sutaisytų ir straipsnių tilpusių „Kovoje“ ir kitur, aš pasimokyti negaliu, kad ir labai norėčiau.

Šiuomi paaiškiniu užbaigiu visą dalyką ir polemikų daugiau nevesiu. Jei ir šį sykį p. Rutkus nesupras, tai „ištušėją galvą aliejaus neįpilsiu“.

Su pagarba,

K. J. Virsnis.

No 23 „Kovos“ patėmijau p. I. M. Kandell pranešimą, kurs šaukia visuomenę prisidėti su prenumerata išleidimui knygelės, kuri aiškina, kaip pastot S. V. Piliečių.

Aš noriu praserget lietuvišką visuomenę, kad nepasiliktų suvadžiota, nes minėtos knygelės išleidimas gali but sulaitas per S. V. įstatymus, kadangi tokia knygelė jau yra atspaudinta leidus valdžiai Washingtone. Ją galima gaut pas lietuviškus knygų parduėjus arba pas patį išleidėją už 25 centus, rašant šiuom adresu: Joseph Bendrick, Pottsville, Penna.

Red. pastaba. Mums tikrai nežinoma, bet rodos valdžia negali niekam kludyti išleidimą minėtos rūšies knygučių įvairiose formose ir įvairiems sumanytojams. Vien tik praktiškai žiurint neverta butų tų išleidimų daugelis daryt. Bet šitame atvejy reiktų pakaltinti patį p. J. Bendrick, kad jis išleides tokią naudingą knygutę neapgarsino jos tat ikišiolai mūsų laikraščiuose.

Garbus Redaktorium „V. L.“—Meldžiu išaiškinti šiuos klausimus:

1) Į keles dalis arba sky-

rius dalinasi gamtos evoliucija ir kaip veikia koznas skyrius?

2) Kas yra draugijos evoliucija, ir kaip ji veikia?

3) Į kelis skyrius dalinasi žmogaus perijodas?

ir 4) Ar draugijos lenktynia vimasi priverčia gamtą mainyties kitaip šiandien, negu buvo keli šimtmečiai atgal?

Tikiu kad Jus išaiškinsit nes dauguma skaitytojų žingeidauja žinoti.

Su pagarba,

Fr. Eismontas.

1) Gamtos evoliuciją negalima padalinti į kokius—nors skyrius — ji yra be žmogaus akia užmatomos pradžios. Galima butų bent tik surasti fazas, kaip ilgainiui žmogaus protas pradėjo apie gamtą manyti. Bet tatau mėš jeitume į filosofiją, metafiziką ir kitus mokslus, kurie netaip lengvi, kad galėtum va čia keletu eilučių ganėtinai Tamstos klausimą laikraštijoj apšviest. Tam reiktų parašyt atsidėjus čielą knygutę. Jeigu iš tikro tuomi interesuojaties, rasite knygynuos tam tikrų monografijų ir keletą metų jas pastudijavę atrasite sau atsakymą.

2) Draugijos evoliucija — tai jos plėtojimas į kasyk tobulesnę formą.

3) Skaitykite knygutes: „Gamtos pažėgos“, „Paėjimas organiškojo svieto“, „Žvėris ir žmogus“.

4) Draugijos lenktyniavimai si neturi jokios įtekmės ant gamtos, nes gamta valdosi save ne žmogaus dirbtais įstatymais, bet savaisiais.

Vietines žinios.

— Ant 159 Berry str. tik ką nesena, pribuvęs iš Europos Andrius Koneris bemiegodamas pakilo naktį iš lovos, iškišo kojas per langą ir žengęs į orą nupuolė iš antro gyvenimo ant gatvės. Rods tada jau pabudo, bet ligonbutin nuvežta mirtinai sužeistas.

— Nepaprasto taupumo pavzdį davė tula airė, Bridget Torpy, kuri anądien pasimirė New Yorko negrų sodyboj ant 221 W. 18 gat. Ji 27 metus tainavo už virėją įvairiose vietose ir sutaupė \$30.000, kuriuos ir užrasė tulam Johnsonui, negruvi, kuris jąją per vią tą laiką mergino. Torpy buvo jau 70 metų senumo.

— Vietinė policija atsukė savo ragelius nuo Coney Island. Pereitais nedėldieniais visos pasilinksminimų vietos buvo vėl atviros ir gėrimus parduvinėjo smuklininkai po senovei.

— Gumos čulpimo pramonė matomai kila augstyn, nes šiomis dienomis New Yorke susitverė tos gumos isdirbimui bendrovė Sen—Sen Chiclet su \$6700000 kapitalo.

— Berželio 19 išplaukia iš New Yorko Europon Sam. Gompers, prezidentas Amerikos Darbo Federacijos. Jis žada oficiališkai dalyvauti kelete darbininkų kongresų įvairiose Europos valstybėse. (Žiurėk ant 6—to pusl.)

DAINIUS.

(Elegija.)

Tarp medžių šešėlių, prie tyro upelio,
Ar matot, draugai, šale kalvų:—
Ten tyliai teškena srovė vandenėlio,
Žiedeliai ten įvairių spalvų....

Ten yra vainikas nupintas
Iš puikių žiedų,
Ten yra kanklės paauksintos
Ant berzo šakų;

Ten velė jausminga, apleidus šį svieta,
Po smiltims baltosioms surado sau vieta,
Ir ilsis ramiai....

Jis širdį malonią ir jausmus turėjo,
Bet gyvats jo — šešėlis buvo:
Vos tiktai pražydo, svieta paregėjo,
Yt laiko žiedelis, nudžiuvo....

Ankstybas jį pridengė grabas
Rytmečio skaistaus,
Užmigdė jį amžinas kapas,
Atsilio ramaus.

Nors tavo paveikslas iš žemės išnyko,
Bet brangi atmintis žmonių širdys' liko,
Ir ji neišnyks.

Jis brolišką ranką davęs savo draugui
Dainavo jam šventą brolystę,
Bet jo mielas draugas, pavasario žiedui
Pražyduš, turėjo nuvysti.

Jis meilę dainavo — bet gaili
Jo buvo gaida,
Žinojo jis ką meilė gali,
Ką širdžiai žada.

Dabar visus jausmus dengia miegas gilus...
Tu ilsies... ir šaltas tavo kapas, tylus,
Ir širdis rami....

Cionai prie upelio, prie vakaro brėkštos
Dainavo jis liudną dainelę:
„O skaistus pasauli, o veidrody gamtos!
Sudiev jums! apgavote velė....“

Aš laukiau palaimos, bet veltui!
Pražuvo viskas....
Tik tas reikalingas šiam svietai—
Kurs laimės vaikas.

Man laimė bus kapas, šaltas, nejausmingas,
Ten laukia atilsis, malonus, slaptingas
Mano krutinę.

Kas iš to gyvato, jei nēr' jame giedros?
Kas da laimė aukso bokštus regėt,
Bet matyt prapulit tarp savęs ir tarp jos—
Vien trokšti, geisti ir kentėt?

O priepilauka liudnųjų širdžių,
Laimė dėl manęs!
Vien tavo prieglobties aš geidžiu,
Priglausk prie savęs!...

Atverk jau krutinę vėsią, maloningą,
Priimk šio pasaulio tą velė vargingą
Jau ant visados.”

Jau nebėra dainiaus... jis gilumoj kapo...
Jo kanklių balsai nebeskamba;
Kalnai ir šleniai šie — liudni be jo tapo,
Grabinėj tyloj viskas skenda...
Tik kartais vėjelis vainiko
Žiedelius judin',
Ir kanklių stygas išpatyko
Iš miego budin'....

Nuvs tas vainikas, velė palaiminta!
Vien tik geri darbai ir atmintis šventa—
Per amžius žydės!...

G. B. Raitelis.

MOTINA.

Pagal Orison Swett Marden.

K. Janišauskas.

„L. R.“

(Tąsa.)

Kas tėra atiduoti gyvastis karėje arba gelbinti iš skėstančio laivo žmonės, sulyginus su nepasiliaujančia auka, besitęsiančia kokius penkiasdešimtis metų ar daugiau, lėtos kančios ir mirties? Kaip nyksta pasaulio didvyrių

vardas palyginus jį su moteries—motinos didvyryste!

Kas, jei ne motina, padarys tokią auką, — atiduos visą savo gyvenimą, spēką ir viską kukikiams, nesitiekėdama ir nereikalaudama jokio atlyginimo?

Visaip pasakant, nėra šeimynoje sąnario, kurio tarnystė lygintųsi motinos. Ji liuosomis valandomis, kada kiti ilsiasi, turi pasilikti namie daboti kukikius; jos rupeščiai nepasibaigia. Ji turi atsakyti visiems namų reikalavimams: daryti valgi, siuti, taisyti ar lopyti kukikių drabužius; ji turi daf sunešti ir mažiausias išlaidas; ir tankiai tas viskas jai reikia atlikti likusia minutėle nuo dienos darbo ir neretai dar ji liekasi dirbti ilgai, kada visi jau miega.

Kaip mylintis ir rupestingas tėvas nebūtų, vis sunkesnė našta, didesnė rupestis ir svarbesnė naminė atsakomybė sukrinta ant motinos. Kad ji daugiau egoistiškai mąstytų, kad ji geriau save pažintų, kad labiau save brangintų ir reikalautų savo teisių, juk ji turėtų daug lengvesnį gyvenimą. Bet ji yra pasišventusi amžinam žmonijos tarnavimui.

Daugumas šeimynos sąnarių namo, kad jie gali visas naštas sudėti ant kantrios ir nesiskundžiančios motinos; ir ištikro nevienuose namuose, liudna pasakyti, motina tik dėl jos gerumo yra nepadoriai užkraunama ir niekinama. „O, mama, tu busi namie!“ — tankiai galima girdėti panašius, nerupestingų vaikų įsakymus savo motinai, ir koks liudnas apsišaukimas, kad ji retai tegauna vardą ir garbę.

Daug motinų darbininkų luomuose pilnai aukauja savo kukikiams viską, ką dauguma žmonių laiko brangiausiu gyvenime. Jos naikina savo sveikatą ir nekartą aukoja ką tik gali, kad tik galėtų juos pasiūsti mokyklon. Ji ima svetimus drabužius skalbti, eina grindis šiuuruoti, dirba sunkiausius vergybės darbus, vien tik kad galėtų suteikti savo kukikiams nors—kiek apšvietos, ir laimės; bet už tai nesykį yra motinai atmokama šaltumu ir apleidimu.

Aš esu girdejęs apie vieną moterę; ji buvo jauna, linksma, pilna gyvumo ir spēkos, ištekėjus ir turėjo keturis kukikius, bet vyras jos buvo miręs ir nepalikęs nei vieno cento; palikus nelaiminga našle ji dėjo milžiniškas pastangas, kad savo kukikius mokslau išleisti; ir jai tas pasisekė, bet su pagelba sunkaus darbo ir negirdėtų pasiaukavimų, — ji išleido savo vaikus į kolegiją. Bet, kada jie pagryžo, dailūs, išsilavinę, skaisčios merginos ir stiprūs jauni vyrai su jaunomis idėomis ir prisiskiepiję savo gadynės dvasią, igiję vietas ir draugus, — jau jų motina buvo sukaršusi, sena moteriškė.

Dabar ji buvo tarp savo vaikų, kuriuos ji išauklėjo, išmokino savo sunkumi triusu ir pastatė žmonėmis; galėjo atilsėti; bet vaikai už miršo, kad ji jiems aukavosi ir pašventė visą savo gyvenimą, — jie to nematė; ir taip ji nors ir tarp savo vaikų, bet apleista ilgėjosi, vyto ir gėso iki ant galo atsigulė į mirties lovą... Kada jau buvo netoli mirties, tada ir vaikai pajuto, kuomi jiems buvo jų motina, — susirinkę raudoj; vyresnysis sunus priėjęs šaukė, verkdamas: „Tu buvai mums geriausia motina!“ Ji, kaip ir iš miego pabudu-i, atvėrė akis ir tarsi norėdama prasijuokti, pratarė: „Tu, Jonai, niekados to pirmiau man nepasakei!“ ir po tų žodžių užgėso jos gyvybė ant visados.

Kas gali aprašyti tas tragedijas, kurios gyvenime pereina motinų širdyse? Kas gali apsaakyti motinų kančias, kurias joms užduoda vaikai nepaisėjimu, nebranginimu ir paniekinimu!

Kiek girdėti griaudžių apysakų apie paniektas, apleistas motinas, kurių vaikai gyvendami jau su savo šeimynomis jas niekino, nesykį visai atstumė ir savo gimdytojų nenorėjo nei matyti! — Ką tokių motinų širdis turėjo jausti!.. Kiek tai vaikų, išvaziavę kitur, apleidžia ir užmiršta motinas taip, kad nei laiškelio neprisirengia parašyti!

Yra ir gana turtingų vaikų, kurie viską, ką—tik turi, kalti yra savo motinoms, kurioms nebuvo to, ko jos nebūtų pašventusios savo vaikelių išauklėjimui ir apšvietimui.

Nėra nieko skaudesnio motinoms, kaip toks vaikų paniekinimas, kurių aprupinimui ir išlavimui jos atidavė geriausius savo metus ir nesykį išstatė pavojun ir savo gyvenimą.

Aš žinau žmones, kurių gyvenimo klotis pilnai paeina nuo jų motinų, kadangi jų apšvietimas ir išlavimas tik per pasišventusias motinas tapo įgytas. Bet vaikai labai retai ir pamąsto apie tai, retai jie atkreipia atydą į savo motinų nuopelnus ir labai mažai parodo prielankumo ir malonės, mažai suteikia paguodžiančių valandėlių savo brangios motinos širdžiai. Jie mano, kad jų motinoms tas viskas jau nebereikalanga, kad ji to visko jau nebegeidžia. Jie nežino moteriškos širdies, kuri niekuomet nepersimaino savo viltyse, bet kas sykiu daugiau laukia jų išsipildant ir dar daugiau brangina kiekvieną jų senatvės atjautimą ir kiekvieną užsnekinimą, negu savo jaunose dienose.

(Uzbaiga bus.)

NAUJI RAŠTAI.

Žemės išpažintis visuprieinamoji geologija ir paleontologija. Su dangeliu paveikslų pagal V. V. Bitnerį parašė J. Baltušaitis. Žmonių knygynas No. 1. Gegužė 1909. Metai I. Leidžia J. Baltušaitis, 1815 E. Moyaensing ave. Philadelph a, Pa Kaina 15 c.

H. Sudermann.

Jonas Krikštytojas.

Penkiaveiksmė tragedija su prologu. Vertė A. Musteikis.

(Tąsa.)

gi tu negali susilaikyti nuo piktažodžių, susiraukink sau lūpas, nes tik tylinčiųjų maldos bus išklausytos.

Manasa. Ką man padės tai, rabbi? Žiūrėk, štai patsai esmi!

Jonas. Juk piktažodžiauji? Ar gi nėra Jo su tavim?

Manasa. Rabbi, pasakyk: kas?

Amarija. Klausykite! Dar negirdėjo apie Tą, kuris turi ateiti.

Daugelis iš burio. Nežinau apie Tą, kuris turi ateiti?

Jonas. Ar gi nežinoma tau, kad neužilgo linksmisins visas Izraelius? Ar gi nežinoma tau, kad išnyks Izraeliuije visos kančios? Tai gi nusišluostyk nuo lūpų putas ir metavok!

Manasa. Išnyks visos kančios?... Rabbi, tark, ar galiu pasilikti prie tavęs?

Jonas. Prisidėk štai prie šitų žmonių ir išmokk tylėti.

Manasa. (nedrąsiai). Rabbi!... (Traukiasi atgal.)

Jonas. Nematau tarp jūsų Juozapato, nėra taip-pat ir Motiejaus. Kas žinote, kur jie?

Amarija. Rabbi, niekas nesutiko jų.

Jonas. Kas gi čia šliaužioja po žemę ir vaitoja?

Paralitikas. Viešpatie, vargšas esmi paralitikas ir kenčiu didelius skausmus. Jei tu nepagelbėsi, veliū mirti.

Jonas. Dabar nori mirti, dabar, kuomet prisitartina Tas, kuris neša vaistus tavo skausmams ir balsamą tavo votims? Sakau tau: džiaugies ir dėkavosi Dievui ir Viešpačiui už kiekvieną tavo skausmų valandą, už kiekvieną šliaužiojamą paraudonavusiais keliais, kuomet pamatysi Tą, kuriame yra mūsų sielos viltis, kurio mes taip dabar laukiame. Todėl nesibijok kančių ir liaukies marmėjos.

Paralitikas. Rabbi, didelę padarei man malonę. Jan aš nieko nejučiu... aš... (Nori pakilti, bet vėl atgal krivina. Jo draugai išveda jį gilvama, jis gi šypsoi vedamas. Žmonės pradeda judėti ir šaukti): Štai yra stebuklas!... Jis daro stebuklus!

Vienas iš burio. Išties, išsipildo laikas. Elijas prisikėlė iš numirusių.

Kitas. Ne, ne Elijas, nei kitas koks pranašas... Ar gi nematote, jūs — akli? Jis yra tas, kuris turi ateiti! Jis yra tas pažadėtas! Melskitės! Melskitės! (Visi parpuola ant kelių.)

Jonas. Išėjo gatvėn drugiu sergąs žmogus ir dairėsi, ar neužeis daktaras... O kuomet ėjo keliu elgėta ar tarnautojas su vandens kibirais, puolė prieš jį ant kelių ir šaukė: Garbė tau didis gydytoju! Ačiu tau, kad atėjai. — Ir taip darė ligi-pat vakaro, o vaikai juokėsi iš jo. (Žmonės iš lengvo pakyla nuo žemės.)

Ką gi aš galiu duoti jums, aš — elgėta? Vanduo gi, kurį nešu jums krikštyties, tai menkas atgailos (metavonės) vanduo. Bet tasai, kuris ateis po manęs, jis krikštys jus dvasia ir ugnimi. Aš gi nevertas esmi pasilenkti ir atrišti jo batukų raistį. Taip menkas esmi prieš jį.

(Toliaus bus.)

Maksim Gorkij.

Nereikalingo žmogaus gyvenimas.

Vertė V. K. Račkauskas.

(Tąsa.)

— Ar aš nesuprantu, ką tu esi užmaniusi, niekšė! — šaukė senis gailiai ir piktai. — Iškur ta liga pas mane? Kokiais nuodais mane nuodijai?

— Ką tamsta kalbi! — sušuko moteriškė ir suskambėjo jos ramus balsas. — Sergi tamsta nuo senatvės.

- Meluoji, meluoji!
- Nuo išgąsčio taip-gi...
- Ak, tu, prakeikta, tylėk!
- Amžius tamstos sunkus...
- Meluoji!
- Ir laikas tamstai pamįslyti apie mirtį...
- Aga — štai ko tu nori? Meluoji! Nieko sau nesulauksi! Tavo dalyką ne aš vienas žinau... aš Dorimedontui papasakojau apie tave...
- Ir vėl ėmė staugti, verkšnotai ir balsiai.
- Aš žinau — jis tavo numylėtinis!... Tai jis tave prikalbino, kad tu mane užnuodytumei! Tu manai — jo rankose bus tau lengviau? Taip? Meluoji — nebus! Nebus!

Buvo taip: tamsioje valandoje vienos tokių scenų, Rajisa išėjo iš senio kambario su žvake rankoje, pusiau nusirėdžiusi, balta ir puiki; ėjo ji, tartum sapne, svyravo beedidama, nedrąsiai ir silpnai stampė grindis basom kojomis, akys buvo pusiau primerktos, dešinėsios, priekyn ištiesios rankos pirštai judėjo, gaudė orą. Žvakės liepsna pasilenkė prieš jos krutinės, raudonas, duminis liežuvelis veik pasiekė marškinius, apšviesdamas nuvargusią ir sopulingai pračiauptas lūpas ir blizgėdamas ant dantų.

Kuomet ji perėjo pro šalį Jevsiejaus, jo nepatėmijusi, jis, pats to neįsąsčius, sekė ją, priėjo prie virtuvės durų, pažvelgė tenai ir nutirpo iš baimės: — pastačius žvakę ant stalo, moteriškė laikė rankoje didelį virtuvės peilį ir pirštu bandė jo ašmenis. Pasiskui, palenkusi žemyn galvą, ji dasilytėjo rankomis savo riebaus kaklo palei ausį, pajieškojo ten kažko ilgais pirštais, sunkiai atsidukšėjo, tyliai padėjo peilį ant stalo ir jos rankos nusileido palei šonus...

Jevsiejus atsirėmė į duris, ji krustelėjo, atsigrižo ir rusčiai pašnabžda užklausė: — Ko tau?... Jevsiejus atsakė, uždusdamas: — Jis veikia numirs... kam tamsta save? Susimildama, nereikia save...

— Š-š! — sustabdė jį ir palietusi Jevsiejų, ytsisiremdama į jį, vėl nuėjo senio kambarin.

Neužilgo jis jau nebegalėjo pasikelti iš lovos, jo balsas nusilpnėjo ir knarkė, veidas pajudavo, silpnas kaklas nebegalėjo nulaikyti galvos ir žilų plaukų kuokštelė ant pasmakrio keistai žiūrėjo angštytyn. Kasdien lankėsi gydytojas ir kassyk, kuomet Rajisa davinėjo ligoniui vaistus, senis knarkdavo ir stenėdavo:

- Su nuodais, a?... O-o, niekšė...
- Jei tamsta nenori gerti — aš išliesiu! — sakydavo moteriškė nebalsiai.
- Ne... ne, tu palik... o rytoj aš pašauksiu policiją... Aš pasiklausiu, kuomi tu mane nuodijai...

Jevsiejus, stovėdamas pas duris, glaudė prie plyšio tai akį, tai ausį, iki ašarų beveik stebėjosi iš Rajisos kantrumo, jo krutinėje vis didyn ir nesulaikomai augo jos pasigailėjimas, aštrus velijimas seniui mirties, kad net alsuoti buvo jam sunku, tartum sausą, šaltą dieną...

Tratėjo lova ir drebėjo plonas skambėjimas šaukšto, užsigaunancio į stiklinę.

- Maišyk, maišyk, padla! — bambėjo šeimninkas.
- Parnesk mane ant suolo! — liepė jis jai syki.
- Rajisa paėmė jį ant rankų, nunešė, lengvai, ytvaišką. Jo geltona galva gulėjo ant jos skaitaus peties, tamsios, sausos kojos bjauriai kadarojo ir painiojosi tarpe balto sijono.
- Viešpatie... — sustenėjo senis, išsisklęstęs ant suolo. — Viešpatie, už ką atidavei Tavo tarną? — iškildarė rankas? Nejaugis mano nuodėmės yra baisesnės už jųjų kalčias, Visagalingasai? Ir nejaugis prisitartina mano paskutinioji valanda?... Jis užduso, suknarkė ir švilpjančiu balsu tęsė: — Šalyn, tu! užnuodijai vieną... aš išgelbėjau tave nuo katorgos, o dabar tu mane... a-a! Meluoji!...

Rajisa pamaži pasitraukė į šalį, Jevsiejus matė mažą, išdžiuvusį šeimninko kūną, jo pilvas tai kėlėsi augštytyn, tai leidosi žemyn, kojos drebėjo, ant pilko veido tampėsi ir raukėsi lūpos, tai jis sučiaupja jas, tai vėl atčiaupja, godžiai gandydamas orą, ir lažo jas plioksčiu liežuviu, atverdama juoda burnos duobę. Kakta ir skruostai, nuo prakaito drėgni,

blizgėjo, mažos akys dabar atrodė didelės, gilios ir nuolat sergėjo Rajisą.

— Ir nieko nėra... nėra artimo žmogaus ant žemės... nėra gero draugo... už ką? O, Viešpatie! Senio balsas sučypė ir lužtelėjo.

— Tu, paleistuvė... Prisiekk prieš paveikslus, kad ne nuodijai mane... Rajisa atsigrėžė į kertį ir persizegnojo.

— Netikiu aš... netikiu! — subambėjo jis, besiblaškydamas ir draskydamas rankomis krutinę, baltinius ir suolą.

— Išgerk tamsta, geriau bus! — staiga beveik sušuko Rajisa.

— Geriau... — atkartojė senis. — Brangioji tu mano... viena tu pas mane... aš tau viską paliksiu... brangioji... Raja... Jis ištiesė ranką ir masino ją prie savęs, juodais pirštais judindamas.

— Ak, paėdei tu man širdį, prakeiktasai! — suspaustu balsu ištare Rajisa. Ir, ištraukusi iš po jo galvos priegalvę, sviedė ją seniui į veidą, užgulė ant jos krutinę, suėmė jo laibas rankas, pasikėlusias ore.

— Pakyrėjai... paėdei... eik po velniais, eik... eik... Jevsiejus nusileido ant grindų. Jis girdėjo prislėgtą knarkimą, tylų čypsmą, kurčius smugius, suprato, kad Rajisa smaigia, slėgia senį ir kad šeimninkas tankiai muša kulmis į suolą — jis neįtė nei gailėsio, nei baimės, bet norėjo, kad viskas pasibaigtų greičiau, ir dėlei to uždengė sau delnais akis ir ausis.

Šeimninko kambario duris sudavė jam per šoną, jis pašoko ant kojų — prieš jį stovėjo Rajisa ir taisė nsmukusius ant pečių plaukus.

Na, matei? — rusčiai užklausė ji. Jos veidas buvo raudonas, bet jau ramus, rankos nedrebėjo.

— Mačiau! — tarė Jevsiejus, nulenkė galvą ir prisitartino prie Rajisos.

— Štai, jei nori — pranešk policijai... Ji pasisuko ir nuėjo kambarin, palikusi atdaras duris. Jevsiejus-gi sustojo tarpdury, stengėsi nežiūrėti į suolą ir patyliais užklausė: — Jis visai pasimirė?

— Taip! — aiškiai atkirto moteriškė. Tuokart Jevsiejus atsigrižo, nieko neįsąsčius akimis pažiūrėjo į mažą šeimninko kūną, plioksčių ir išdžiuvusį, tartum prildytą prie juodo suolo, pažiūrėjo į jį, į Rajisą ir lengvai atsidukšėjo.

Kertėje, palei lovą, sieninis laikrodīs nedrąsiai ir nebalsiai išskambino vieną-du; moteriškė krustelėjo du sykiu, priėjo prie laikrodžio, sustabdė jį ir atsisėdo ant lovos. Atrėmusi alkunes į kelius, ji suspaudė galvą delnais, jos plaukai vėl išsidraikė, apsupo jos rankas, uždengė veidą tankiu, tamsiu uždangalu.

Vos tik paliesdamas basų kojų pirštų galais, idant nesudrumsti rusčią tylą, Jevsiejus priėjo prie Rajisos, atsistojo greta ir tyliai žiūrėjo į jos baltą, apvalų petį.

Moteriškės poza žadino jame norą pasakyti jai ką-nors toki, kas ją paguostų, ir jis tarė nebalsiai, rimtai: — Taip jam ir reikia...

Tyluma staiga krustelėjo ir vėl apmirė, tartum dar ko klausėsi, laukė.

— Atdaryk langą! — rusčiai tarė Rajisa. Pasitraukus Jevsiejui nuo jos, ji sustabdė jį tyliu klausimu: — Ar tu bijaisi?

— Ne! — Dėlko? Juk tu esi bailus. — Su tamsta aš nesibijau... — Ar tau jo gaila? — Ne... — Atdaryk langą!

Nakties šaltis įpuolė į kambarį ir, apibėgęs jį visą, gesino lempos šviesą. Pasieniais greitai puolė šešėliai ir vėl išnyko. Moteris mostelėjo galva, užmetė plaukus už pečių, išsitiesė, pažiūrėjo į Jevsiejų didelėmis akimis ir nusistebėjusi tarė: — Už ką aš žunu? Visą amžį taip — iš duobės į duobę... viena už kitą gilesnė...

Jevsiejus vėl sustojo greta su ja ir abu ilgai tylėjo. Ant galo, ji apkabino jį pusiau minkšta, bet šalta ranka ir, glausdama prie savęs, tyliai paklausė: — Girdi, ar tu pasakysi apie tai?

— Ne! — atsakė jis, akis primerkęs. — Nepasakysi? — Niekam? Niekados! — užsimįšijus pratarė moteris. — Niekados! — atkartojė jis tyliai, bet kietai. — Nesakyk, aš busiu tau naudinga, — maloniai prizadėjo ji, glostydama jo skruostą. Pasikėlė, apsidairė ir staiga tarė jį: — Apsirengk, šalt! Ir reikia šiek-tiek prizuošti kambarys... Eik, apsirengk!

Sugrįžęs pamatė, kad šeimninko lavonas su galva pridengtas patalu, o Rajisa pasiliko, kaip ir buvo, pusiau apsirėngusi, su nuogais pečiais, tas jam patiko. Jiedu ilgai, nesiskubindamu, valė kambarį, tylėjo ir rimtai retkarčiais dirstelėdavo vienas į kitą, Jevsiejus jautė, kad tas tylus trisus naktį, ankštame

kambari, tampriai suriša jį su ta moteriške, taip-pat viena, kaip ir jis taip-pat pažįstančia baimę. Jis stengėsi laikyties arčiau prie jos, saugojosi žiūrėti į šeimninko lavoną.

Aušo. Rajisa pasiklausė atbundenčio miesto ir namo atbalsių, paskui, atsidukšėjusi, pamasino Jevsiejų.

— Dabar eik, atgulk, užmigk. Aš netrukus prikelsiu tave ir pasiųsiu su rašteliu pas Dorimedontą Lukičą. Eik... Nuvedė jį pas skrynią, ant kurios jis miegodavo, pačiupinėjo ranka guolį ir tarė: — Ai, kaip tau kieta...

O jam atgulus, atsisėdo ji greta jo ir, glostydama jo galvą ir pečius savo minkšta ir dailia ranka, kalbėjo tylum ir skambančiu balsu: — Atiduosi jam raštelį. O jei jįsai klausytave, kaip atsitiko — pasisakysi nežinąs... pasisakysi miegojęs ir nieko nematęs...

Nutilo, antakius suraukus. Iš nuvargimo ir moteriškės kuno šilimos bei minkštos kalbos, Jevsiejus ėmė snausti.

— Ne! — tęsė jina. — Taip negerai. Tu geriau pasakysi jam... Ramiai ir aiškiai jį mokino jį, kaip reikia pasakyti, o jos malonė, šilta ir saldi, žadino jo atmintyje motinos veidą. Jam buvo gerai, jis šypsojosi.

— Dorimedontas taip-gi šnipas... — girdėjo jis linguojantį, meilų balsą. — Tu žiūrėk, buk atšargesnis... Jei jis išklauso tave — aš pasakysiu, kad tu viską žinai ir visame kame padėjai man — tuokart ir tave pasodins kalėjiman.

Dabar ir jį taip-gi šypsojosi, kartodama: — Kalėjiman, o paskui katorgon... Supratai? — Taip — patyloomis ir laimingai atsakė Jevsiejus, žiurdamas į jos veidą mieguostomis akimis. — Mingi!... Na, miegok... — girdėjo jis per sapną, laimingas ir dėkingas. — Užmirši tu viską, ką aš tau sakiau? Koks tu... silpnutis... liesas... miegok...

Jis užmigo. Bet greitai jį prikėlė rustus balsas. — Berniuk, kelk, greičiau, ei... Berniuk!

Jis pašoko visu kūnu, ištiesęs rankas priekyn. Palei skrynią stovėjo Dorimedontas su lazda rankoje. — Ką tu miegi, a? Tavo šeimninkas pasimirė, o tu miegi?

— Nuvaro jis. Juk mudu su juo per visą naktį nemiegojova! — tarė Rajisa. Ji žiūrėjo iš virtuvės, su skrybele ant galvos, lietsargiu rankoje.

— Nuvaro? Geradariui pasimirus reikia verkėti, ne miegoti?... Apsirengk!

Pliokščias, kanapėtas šnipas veidas buvo rustus, jo žodžiai paliepančiai tampė Jevsiejų ir laikė jį, tartum vadelės ramų arklį.

— Bėgk į policiją, berniuk... Štai raštelis, nepamesk!

Pusiau apalęs Jevsiejus rengėsi pamaži, išėjo į gatvę ir, su vargu ištempęs akis, pasileido bėgti trotuarais, užgaudamas praevius.

— Greičiau bent palaidoti jį! — bailiai ir nuosekliai mįslijo jis. — Ilgąsįs jį Dorimedontas, viską jinau jam išpasakos... Tuokart ir mane kalėjiman... Jei kartu su ja — tai dar niekas... nebaugu... o ji pati ėjo pas jį... manęs nesuntė, pasigailėjo prikelti... gal bijosi... Kaip gi aš dabar gyvesiu?

Kuomet jis sugrižo namo, ten jau sėdėjo juodbarzdis policijos įrėdnis ir kaž-koksai žilas senis ilgame švarke, Dorimedontas-gi kalbėjo į policistą vyresniojo balsu: — Girdi, Ivan Ivanovič, ką sako daktaras? Vėzys, reiškia... Aga! Štai, berniukas, — ei, berniuk, eik, parnešk pusę tuzino alaus, greičiau!

Rajisa virtuvėje taisė kavą ir kiaušinieneę. Rankovės augštai užsiraitė, baltos rankos greitai ir vikriai bėginėjo.

— Pareisi — aš kavos tau duosiu! — prizadėjo ji Jevsiejui, nusišypsojusi.

Jis bėginėjo visą dieną iki vakarui, viską užsimiršęs toje suirutėje, neturėdamas laiko nei pasižiūrėti, kas dedasi namie, bet jausdamas, kad Rajisai viskas gerai klojasi. Tą dieną ji buvo gražesnė, negu kitais laikais, ir visi žiūrėjo į ją su pasigėrėjimu.

O vakare, kuomet jis, veik apsirėgęs iš nuvargimo, atsigulė, jausdamas burnoje nemalonių, limpantių šlykštumą, girdėjo, kaip Dorimedontas rusčiai ir aštriai sakė Rajisai: — Jo negalima paleisti iš akių — supranti? Jis — kvailas.

Paskui abu su Rajisa ėjo į Jevsiejaus kambarį, šnipas iškilmingai ištiesė ranką ir tarė, pusdamas: — Kelk! Na, pasakyk man — kaip tu dabar žadi gyventi?

— Aš nežinau... — Nežinau! Kas-gi žino? — Šnipas akis užpato, skruostai ir nosis pamėlynavo, alsavo jis karšta, balsiai ir buvo panašus į karštai įkurentą krosnį.

(Toliaus bus.)

— Vietinė 19 ta LSS kuopa nutarusi užkviesti aplinkines socialistų kuopeles (Brooklyno, East New Yorko ir New Yorko), taip gi Apšvietos Dr. stę ir Liet. Moterų Progr. Susiv. kuopą, kad bendrai rengti teatrališkus perstatymus, pa skaitymus ir tt.

— Netoli Atlanto pakraščio ties Ugnies Sala išbruožė smilčių sekumon ispaniškas garlaisis „Antonio Lopez“ ir pradazęs pritivino vandens. Vienok suspeta išgelbėti pasazierius, kurių buvo 309 asmenų.

— Žinomas tepliorius—artistas, M. Gano prašo mūsų prausti, jog jis esąs pasirengęs važinėti po lietuvių ir lenkų kolonijas su prakalbamomis, kurių tematas busias: kiltumas pratėvių tikybos, pasekmės ateizmo ir kas jį gindo, kokius kunigus reikėtų žmonėms turėti.

— Pasimirė anądien Jokubas Gordin, įžymus žydų literatas. Jis parašė suvirš 60 dramatiškų veikalų žydų kalboje, gvvendamas Brooklyne nuo 1890 m., atkeliavęs tais metais iš Poltavos, Rusijoje. Jo laidotuvėse dalyvavo apie 75.000 vietinių žydų.

— Ant 183 Floyd st. nežinomi piktdariai pavogė Jono Collandro (italo) vaiką, ir paskiaus tėvams parašė laišką, kad atneštų į Bronx, New Yorkan, \$500, tada atiduosią. Kuomet tėvai nenorėjo tos sumos mokėti, tai nedorėliai antru laišku pagrūmojo ir kitą jų vaiką pavogsią. Policija apstatė detektyvais Collandro namus ir bando vaikvagių pėdas susekti.

— New Yorko duonkepių streikas jau artinasi prie galo. Dide-nė pusė duonkepyklų savininkų jau susitaikė su duonkepiams. Kitigi da atkakliai spiriasi. Jie vieton užsileisti samdo policiją ir gatvių klaiduonius, kad erzintų streikininkus ir sukeltų muštynes. O kadangi gyventojai neperka iš jų duonos be unijos žymelių, tai savininkų buta susitarus, padirbti netikras žymeles, kas vienok tuojau išėjo aikštėn.

— Šiuomis dienomis pribuvo Brooklynan žinomas laisvės karžygis Juozas Kačergius, kuris tik—ką atplaukė iš Europos.

— Brooklyne dabar lankosi kun. Vl. Dembskis, rinkdamas prenumeratą savo knygai „Inkvizicijai“.

— Ant kampo Oliver ir Henry gatvių, New Yorke, tapo rastas sukaptas ir įdu rišuliu įvyniotas lavonas. Prie jo galvos jau nebebuvo, bet ją surado net po Brooklyno tiltu vienas valkata. Pažinta, kad taip baisiai nužudytasis žmogus yra žydelis Samuelius Berzin, kadaisiai atkeliavęs čion iš Rygos. Kaltininkų da nesurasta. Tyrinėjimai duoda spėti, kad Berzin yra kokios meilinės tragedijos auka.

— New Yorko policijos komisijonierius gen. Bingham

tapo patrauktas teismo tyrinėjimams. Teisėjas Gaynor pats iškėlė generolui akvyą skundą. Mat pasirodė, kad p. Binghamui liepiant vienas Brooklyno vaikas, Jurgis Duffy nekaltai areštuota, nu traukta jo paveikslas ir įdėta į taip vadinamą Roggero kriminalistų galeriją. Tokie žmonės paskiaus niekur negauna vietos, juos sekioja šnipai po visą Ameriką ir prie menkiausios progos areštuoja. Tas atsitiko ir su vaiku Duffy, kurį vietinė policija jau arštuonis sykus arestavo. Šitas dalykas tuom įdomus, kad parodo, kaip Amerikos policija sauvaliauja. Jeigu teisingi bus tyrinėjimai padaryti ir komisijonieriumi tinkama bausmė uždėta, tai gen. Bingham gali netik vietą palydėti, bet nu skriaustasis Duffy ketinas jį skųsti ant daugelio tukstančių dolerių už įžeidimą garbės. Vienok kadangi p. Bingham stovi artimuose santykiuose su majoru McClellan, tai abejojama, begu tas jo nedoro darbo tyrinėjimas bus gerai išvestas iki galui.

TIESA.

— Argi tavęs vyras nemušė?
— Ani, ni širdele...
— Argi? Tai tau sakyk!
— Tikra tiesa... kai dirba, neturi laiko, o kai pasigeria, tai aš jį mušu...

PERŽVALGA.

„Vilties“ 48 num. D-ras J. Bagdanavičius išnaujo pažinimą klausimą, kuris sykį jau buvo paklibintas įsteigiant Lietuvių Mokslo Draugiją — sutvarkymą lietuvių rašomosios kalbos ir rašybos. Nes dabar beveik kiekvienas Lietuvos laikraštis (apie Amerikos Dr. J. B. nemini) ne tik sau įvairius kalbos terminus nusikala, bet ir pastebėtina nevienodą rašybą, nepriimtą gramatiką, vartoja. Dr. J. Bagdanavičius pataria suauktiti tam tikrą konferenciją kalbos žinovų.

„Vilniaus Žinių“ išteigėjas, p. P. Vileišis praneša laikraščiuose, jog „V. Ž-nios“ delto ikšiolai neina, kad pirmesnė bendrovė, kuri šį dienraštį buvo iš Vileišio nuomavusi, sugražindama dienraštį atgal nesugražinusi prenumeratos.

„Ziburėlio“ (moksleivių šelpimo draugijės) valdyba atsiliepa „Lietuvos“ 24 num. ant p. K. Janonio „mažo feljetono“, kuriame autorius neteisingai tą draugiją išpeikė ir labai tuomi pakenkęs jos vardui Amerikoje, nes, kaip „Žib.“ valdyba ma-

nanti, iš tos priežasties jau ir pasiliovę amerikiečiai tą draugiją aukomis sušelpti.

„Lietuva“ 24 num. pradėjo spausdinti p. V. K. Račkausko poezijos rinkinį — eilėmis ir proza.

„Kataliko“ 21 num. pradėta spausdinti žinoma istoriška apysaka „Pajauta“ vertimas Jono Montvilos iš lenkiškos F. Bernatavičiaus „Poįatos“.

Mūsų žingunė.

A. Atgaja — „Įspudžiai pagrižus į tėvynę“. Ona Giraitis — „Jaunimas“ (paaukautu Šernui) Menkutis — „Taip visi...“ Vladas Gailunas — „Visiems vargšams“, „Beturtės dainelė“. K. Stiklius — „Mano kelionė po Lietuvą — tėvynę“. O-o — „Marijavitai Vilniuje“.

Krasos dėžutė.

Senam Socialistui Pittsburge: — Teisybė, kad visi tie darbeliai sveiko aprašytojo asmens daro gėdą ne tik socialistams, bet ir lietuviams ap-

skritai. Vienok d'leli tulų priežasčių mūsų garsinti nenorime. Padedame archivan.

Pronec Paukštvanagis, Lietuvoje: — „Už ką?“ vertimas mums negalimas buvo sunaudoti. Mažesnes apysakutes tik tokias laikraštyje spausdiname, kurios gali viename numeryje patilpti.

A. Vasneliui: — Bus atskaityta.

Bendradarbiams: — Žinutes sutrumpinam. Meldžiame taip jau trumpai ir rašyti, nes skaitančiai visuomenei svarbu yra tik žinios, o ne ilgi išva dziojimai.

Kunigo draugui: — Negalėjo me patalpinti ištaisai: viena dėl vietos stokos, antra — tie atsitikimai jau ir taip, ant ne laimės, populiarški. Atspauzdiname tik įdomesnius brožu tus.

Pigiaj parsiduoda butas.

\$800 įmokant, likusią sumą lengvu išmokesčiu, galima pirkti vienai šeimynai ramos iš 6 riumų ant Clinton ties Willow Ave. Maspeth, L. I. Galima jame ir dviem šeimynom gyvent. Atstu tik per 30 minutų nuo Williamsburgo ir Brooklyno tiltų bei Long Island perkelos (ferry). Galite ateit apžiūrėti.

E. C. Rybickis, savininkas,
1187 110e Ave. Bronx.

Ant Pardavimo.

Namas ant dvejų lubų, 8 kambariai, lotas 25x100, geroj vietoj prieš Queensboro tiltą, 168 Pirsol str. Blissville, L. I. Prekė (kaina) \$2,500 — sulyg vietos ir namo labai pigi. Dasižinokite pas

J. J. Paukštis,
120 Grand str.,
Brooklyn, N. Y.

„BALTRAMIEJAUS NAKTIS“

yra tai puikus prancūzų romanas. Žingėdus tikėjimo pamatai ir mirštančiųjų ginčai: beddievio ir kataliko. Įdomūs darbai karaliaus, kunigų ir jų paslaptis.

„Balt. Naktis“ stora, didelė knyga. Kunigai draudžia ją skaityti. Kaina 75 cen.

„RAISTAS“ (THE JUNGLE),

versta iš anglų kalbos originalo. Yra tai aprašymas iš Amerikos lietuvių gyvenimo. „Raistas“ taip žingėdi, kad į visas civilizotas kalbas išversta, todėl jog akvyą knyga. „RAISTA“ perskaitę busi kaip šešias klisas pabaigę ir geriau pasaulį bei surėdymą pažinsi, negu daug metų Amerikoje gyvenę. Kaina 1 dol.

Reikalaujant knygu adresuoti:

Mad. Sq. Sta. box 189, New York.

Prenumerata laikraščiu „Vienybės Lietuvnikų“ arba „Lietuvos“ metams 2 dol., bet kas naujai užsisakys per mane „Vienybę Lietuvnikų“ arba „Lietuvą“ metams, prisiųsdamas man 2 dol., aptures vieng šitų laikraščiu ir „Baltramiejaus Naktį“ DOVANAI.

RUPTURA

Mano, Mano Budas — Iszgyditas ant visados be operacijos

Aš noriu susišnekėti su kožna žmogiu kuris tur rupturą. Aš noriu išaiškinti jėm mano budą gydymo. Aš turėjau darba su rupturą ir gydinau ją per dvidešimtį metų, ir turin išgydes pilnai tuktant čius žmoniu kurie turejo rupturą. Tokis milžiniškas patirimas padare mane pirmu Rupturos Specialistu o ne ten kokiu praktikantu.

Atsimink Aš esu išradėju greito ir be skaudėjimo budo gydymo Rupturos, ir mano didėlė praktika ir jos geras vaisas padare dang pasekoju. Jaigu įpulet į ju rąkas, vaisas nebus at sakantis.

PRISIPILDYMO LIGA.

Mano sistemas gydymo prisipildymo ir rektališkos ligos užtikrina jum greita ir visotini išgydimą. Aš ne naudoju peilį ar kokią kitą barbarišką budą prie Rektališku ligu.

LIGOS VYRU

Aš noriu kad kožnas žmogus turedamas Užsiveržimą, Nečysą Kraują, Slobnumą, Mažą Energią, Kraujo ir Inkstų ar koki kitą ligą parašytu ar pašneketu su manim. RASYK jaigu negali ateiti. Visa korespondencija bus užlaikyta slaptybės ir atsakymai siunsti čyštam konverte. Rasyk ir siunsk 2c, stampą ant knygutes apie Rupturą, Visokias Prispildymais ir Rektališkas Ligas, o mėš siunsim ją dykai ant vale kokio adresu.

Dr O'Malley Medikaliskas Ofisas:
158 So. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.,
kur lieiuviskai susikalbama ir susirašoma.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo pusbrolio Stanislovo Adomaičio. Jis paeina iš Suvalkų gub. Naumiesčio apskr. Šedvigų kaimo. Taip gi pajieškau pusbrolio Kaz Jakaičio, iš tos-pačios apylinkės, kaimo Sukurškės. Prašau juos pačius ar kas žino apie juos pranešti šitokiu adresu:

J. Adomaitis,
848 Deckert Court,
Scranton, Pa.

Prakalbos ir balius.

Greenpoint-Brooklyn, N. Y. 44. toji TMD kuopa parengia 10 d. berželio prakalbas ir visokius pasilinksminimus su muzika ir šokiais, Gėrimas dykai. Meldžiame visus vietinius ir apylinkių lietuvius skaitlingai atsilankyti. Kalbėtojai bus iš Brooklyno ir kitur. Ypač atsilankykite merginos, nes bus ir merginų kalbėtojų, kurios jums ką žingėdais pasakys. Įzanga vyrams tik 15 c moteris dykai. Sirdingai užkviečia

Komitetas.

Sugryžtantį pergalėtojai.

Nuo neatmenamų laikų pergalėtojų sugryžimas buvo apvaikščiojamas visos tautos. Kiekvienas stengėsi parodyti savo meilę ir pasišventimą. Gali būti netinkamu, bet teisinga sulyginas su tuo prasinešančią pirmynėigą Trinerio Amerikoniško Eliksyro Karčiojo Vyno Jis pergalėjo visus nuduotojus, nes geresnių šitos rūšies vaistų negalima nė vienam padaryti. Jei tas butų galima, tai tas butų vėl padaryta tik Trinerio. Jo laboraterijos, po priežiura mokslininkų yra pavyzdziu švarumo ir prieinamumo kiekvienam. Jo vaistai yra žinomi žmonėms kaipo ištikimos gyduolės visose skilvio, žarnų ir kraujo ligose. Vartok juos kaip tik valgumas sumenkės ar jau siesi silpnu ir pailsiusi be jokios matomos priežasties. Gaunama apytiekose. Juozapas Trineris, 616-622 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

No. 1005. — Gvarantuota per W. F. Severa Co. sulyg įstatymais apie Maistą ir Vaistą, nuo 30 d. Berželio, 1906 m.

ABELNAI
PASTIPRINANTIS VAISTAS.

Po kokios nors ilgesnės ligos nerasi jokios gyduolės, kuri taip visiškai būtų atsakanti visokeriopam padėjimui žmonių, pagrįžtančių sveikaton, kaip tam yra—atsakantis

SEVEROS GAIVUMO BALSAMAS.

Geresnę jis daro įtekmę ant kraujo, negu kokis-nors kitas vaistas. Jis išdirba naujus kraujo kumelius, sustiprina apetitą, padaro tai, kad pacientas apskritai smagiai jaučiasi, šalia to nepasidaro jokių kenksmingų susijudinimų viduriuose ir palengvina užkietėjimą. Yra tai tikriausias ir atvangiasis sustiprinimui vaistas. Kaina 75 centais.

Sako, kad tai „Su mielu noru priliudiju, kad Severos Gaivumo Balsamas yra geriausia gyduole viduriu slogoms ir užkietėjimui, nes abiem atvejais pasirodė geriausiai gelbinčiu. Pirmiaus vartojau visokiu gyduoliu, bet nieko nepadėjo, iki nepradėjau imti Gaivumo Balsamą. Drasiai galu jį kiekvienam patirti, o ypač sunkiai dirbantiems žmonėms“.

Steve Lionka, Box 235, Lafayette, Colo.

SUVARGE

ir nusidirbė neurastenikai reikalauja ką-nors tokio, kas sužadintu į sveiką veiklumą ju nervu sistema, kas suteiktu jiems spēku ir sveikatos.

Severos Nervoton

tai yra tas vaistas, kuris padaro kuogeriausias pasekmes. Dėlėi suvargimo smegeniu, nusilpnėjimo nusidirbusiu nervu, nervišku galvos sopejimu, morališko prislegimo, nemigos, hysterijos, nervu susijudinimo, užgavimo nervu ir tt., nieko geresnio nerandama, kaip Severos Nervoton.

Kaina \$1.00.

Greitas Palengvinimas

nuo visokiu skaudėjimu, reikalaujančiu gydyti iš vidaus, tokiu kaip: reumatizmas, neuralgia, podagra, scyatika, uždegimo plėvės, gėlimo šone ar pečius, laužymo kryžiuje, stampumo virškakly ir snariuose, mikstelemimo, tinimo ir sopeš visame kune—viskas tuo pereina, jei

Severos

Szv. Gothardo Alyva

bus vartota, kaip ant buteliuko yra parašyta. Yra tai geriausi skystė tēpties visokiose namu prietikiuose. Kiekviena gudri motina privalo buteliuką šitos Alyvos namuose turēt.

Kaina 50c.

Visi aptiekoriai parduoda Severos Vaistus.

Nepriimk kitokiu, tiktai Severos.

Daktaro Patarimai Dovanai.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

DIDŽIOJO NEW YORKO ISTORIJA.

New Yorke yra 95 parkai arba sodai. Central Parkas prasideda nuo 59-tos ir tęsiasi iki 110-tos gatvių. ...

Table with 7 columns: Metai, Populacija, Kiek užaugo, Procentas, Min. vertė žemes, Max. vertė žemes, Ne-užgyventos, Užgyventos. It lists population and land statistics for various years from 1653 to 1950.

plačiai išaiškinti ir sulys jo turto nurodyti, kur ir kas galima drusiai pirkti. Tai gi maloniai pasiulome savo patarimą.

Be to mūsų ofisas atlieka visokių legaliskų ir valdiškų reikalus, kaslink visokių popierių: bylų kaip vietinių taip ir su senuoju kraštu—Lietuva. Patarimai ir Notary Public (notarijušas) prigimtoje kalboje.

MARTUS REALTY CO., 120-124 Crand St., Brooklyn, N. Y.

ZMIJECZNIK RATTLESNAKE LINIMENT. Advertisement for a snake-themed liniment with an illustration of a man holding a snake.

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERALIMO, REUMATIZMO, STRENU SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKĪMO IR DIEGLIŲ.

ALBERTA G. GROBLEVSKI, Plymouth, Pa.

Albertas G. Groblewskis, Plymouth, Pa. Cor. Elm and Main Sts.

THE LACKAWANNA. Advertisement for the Lackawanna Railroad with an illustration of a train.

The Road of Anthracite. (Kietųjų auglinių kelias). Trumpiausias kelias į Buffalo.

Naujausiai išvirti vaistai. Pliaukų sulakymai ir atargūnimai, nuo papucėkų, apnuogų, niežulio, egzemos, kelseto paveldų...

Daktaras gyvulių (Veterinaras). Užušimū gydymu visokių ligas, arklių, kurių turi užsienėnijas visokias ligas arba dusulį.

SKAITYK O ZINOSI VISKA. Jagu neturi mano katalogą rašyk šendien o apturėsi geresių armonikų, skripkų, klarnetų, trubių, koncertinių ir daugybę kitokių muzikališkų instrumentų.

\$5.00 ant menesio Lotai 25x100 ir didesni \$275 ir aukščiau. Indekite savo pinigus in namus atsakčiau kaip banko. Pirkite namus lotus Hasbrouck Terrace, netoli Passaic, N. J.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA. PARDUODA ŠIFKORTES ir SIUNČIA PINIGUS. Ofisas 120-124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y. Ofisas 224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA. PINIGU SIUNTIMAS. Šifkortes. DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ KNYGŲ.

BROLIAI, PAS SAVO! Tikras Lietuviškas Dziergomeisteris ir Auksoorius. duodu žinoti, jog uždeju krautuvę visokių tavyrų, kaip tai: žiedų šliubinių, susižiedavimo ir išsodintų visokių akmenais ir deimantais.

„VIENYBES LIETUVNĪKŪ“ AGENTAI. W. S. Rypalius, Alden, Pa. J. Luis, 521 W. Baltimore st. P. Glaveckas 635 W. Lombard st. Brooklyn, N. Y.

Nauji Tautiški Paveikslai. Naujai atspausdinti, labai gražūs. 1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas. 2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis.

PUKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRAUGELI. Skanus alus, gardi arloka, elius, visokis vynas, krepenči cigaras, ir pulkų užkandžiai.

Dr. F. J. Krajewski, 42 So. Washington Street, WILKES-BARRE, Pa. Pirmas Lenkiškas Daktaras.

AUG. PIKUTIS LAIKAU HOTELI. Šaltas alus, skani degtinė, visoki vynai ir Havanos cigarai.

NAUJAS KATALOGAS. kokio nebuvo Lietuviškoj kalboj, bus kožnam prisijustas ant pareikalavimo kuris prisijusio c. markėms. Tame kataloge telpa aprašymai, apie Elektriškių Krutantių paveikslų mašinas, magiškas lempas, štuksas, visokių gantukų knygas ir tt.

Old Phone 293-R. New P-ne 1500-R.
Lietuviškas Graborius,
Fr. Kavaliauskas,
 Karietos Laidotuvoms, Vesi-
 lioms ir Krikštynkms.
 57 Cor. Hazle & Stanton st.,
 Wilkes-Barre, Pa.

PIRMAS LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIŲ ABROŽŲ.
 — Darbą —
 atlieku puikiai už prieinamą prekę.
 Kogeriausia darau naujas skripkas ir taisau.
G. BENSON,
 328 Bedford ave. BROOKLYN, N. Y.
 (tarpo So. 2-nd ir 3-rd st., du bloki nuo Grand st.)
 Galerija atidara nuo 8 ryte iki 6 val. vakare.
 Utarninkais ir Subatomis iki 9 val. vakare.

Naujas Tel. 1005. Senas Tel. 578M
Dr. Albertas Kauffman
 Gydytojas iš seno kraujo.
Specijalistas nuo visokių ligų.
 Gydo net labiausiai užsisėjęs vyrų, moterų ir kūdikių ligas.
 Galima snisėkėti lietuviškai, lenkiškai, rusiškai, vokiškai ir slaviškai.
VALANDOS PRIĖMIMO.
 nuo 8 iki 10 iš ryto, no 2 iki 4 po pietų nuo 7 iki 9 vakare.
 No. 51 N. Washington street
 Wilkes-Barre, Pa.

PREIETELIAI LIETUVIAI
 12 dideliu ir 12 mažu.
 Prekė \$10 už butsa. Preiše apmokamas
H. B. ROSENSON,
 317-319 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
 Telephone, 1182 W. anburgh

GERIAUSIA UŽEIGA PAS VINČĄ ŽARSKĮ.
 Laikau puikioje vietoje Saliung, už laikau skaniausius gerimus, Alų, Arielką, visoki Vyną ir kvėpencius Cigarus.
 Lietuviai nepamirškite atsilankyti pas savo tautietį po Numeriu
111 Wythe Ave.
Brooklyn, N. Y.

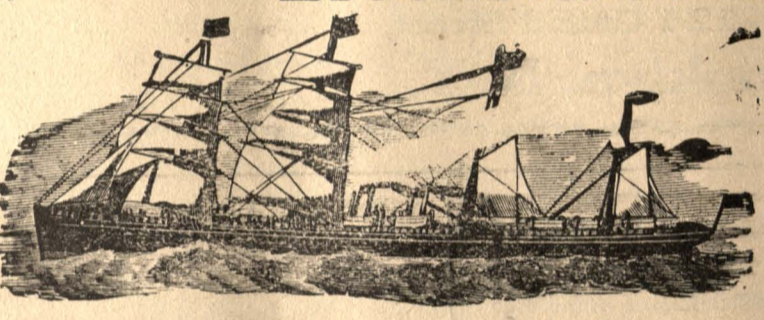
Jonas S. Lopatto,
 Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabalges Pennsilvanijos Universiteta), užsiima varjmu pravy visuose teismuose.
 Offisas rmuose 47-48-49 Bennett Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE PA.
 Telefonas naujas Offiso 37
 „ „ Residencijos 1284-R.

New Phone 2023-2. Lock Box 48.
CHAS. ADAMS.
 Laikau agenturą, parduodu šifkortes ant geriausių linijų ir greičiausių laivų ir siunčiu pinigus į visas vietas, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Prieg tam laikau **HOTELI.**
Chas. Adams,
 George ave & Ash st., Parsons, Pa.

Lietuviškas Ziegormeistras.
 Sziuomi užsiimu jau 18 metų.
 Pranešiu visiems Lietuviams, kad užėdau didelę kranturą visokių džiogėlių ir žiedų: kapo tai, laikrodžių elenčių, kiseninių cisto aukso vyriški ir moteriški su gražiom kvėpenciu ir t. t. Visokių žiedų šilubinių ir šep nesiot vaikams ir merginoms š dideliu pasirinkime ir už prieinamą prekę. **VISOKIŲ MUZIKOS IRANKIŲ.**
M. MINKUS,
 kamps Hancock ir 296 E. Mark-Str. Wilkes-Barre, Pa.

P. V. ROVNIANEK & CO.
 Seniausias Lenkiškai-Slaviškas
BANKINIS NAMAS
 Uždėtas prieš 21 metus.
KANCELIARIJOS: 25 Ave. A., New York, N. Y.
 612-614 Grant st., Pittsburg, Pa.
 305 North Water st., Connelville, Pa.
TAUTIEČIAI!
 Jeigu norite siųsti pinigus į seną kraują, arba reikalinga kokia roda ar pagelba —
 Paminkite, kad P. V. ROVNIANEK & CO. seniausias bankierius visoj Amerikoje, žinomas, kad teisingai, pigiai ir greitai siunčiam pinigus. Parduodam laivakortes ant visų linijų, kaip tai: Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antverp, Anglija, Fium, Libau ir t. t. Paimam visokias reikaluose turto ir kareivijos provas. Priimam ant padėjimo pinigus ir už metus mokam procentą.
 Su bent koku reikalu kreipkitės ypatsiškai ar per laišką:
P. V. Rovnianek & Co.,
 25 Ave. A., NEW YORK, N. Y.

Max Kobre
Litewski i Polski BANK
 40 Canal Str.—142 Division Str., New York
 Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prieteliai! duodu jums žinią, kad mes parduodam šifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus, kurių jus prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susėkėti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožu apsiėjome teisingai. Teisposgi pardūdame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.
 Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į deposita bankos ir mokam po 3 procentus ant metų. Procentą tik už mokam nuo 50 dolerių ir viršans, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka.
 Advokatas ir Notary Public.
 Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre Pa., kasdien.
 138 S. Washington Ave. Scranton, Pa.
 Panedėliais ir Ktv. nuo 6 iki 7 vak.
 Užsiimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton ir teipgi pas skvairas, pa liudyjimus (doviernastis) išrupinu Rosioj ir Lietuvo!

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS — pas — Jona Kulboka
 SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTI CIGARAI.
 74 Grand st., Brooklyn, N. Y. (kamps Wythe ave.)

PLYMOUTH NATIONAL BANK,
 East Main st., Plymouth, Pa.
 KAPTOLAS.....100.000
 PERVIRŠIS.....20.000
 Tris procento mokame ant padėty pinigų. Bus išmokėta ant kiekvieno pareikalavimo. Gerusia užtikrinta urėdiška banka.
 John R. Powell, Prezidentas.
 John J. Moore, Vice-Prezident.
 R. J. Faust, Jr. Kasierius.

Lietuviškas Daktaras.
 Daktaras draugysčių: Šv. Jurgio, D. L. K. Gedimino, Šv. Petro ir Povilo.
OFISO VALANDOS: TELEPHONE:
 8-10 A. M. 1950
 1-2 A. M. GREENPOINT.
 6-8 A. M. GREENPOINT.
DR. H. MENDLOWITZ
 271 Berry st., Brooklyn, N. Y.

New Phone 1284-R.
PUIKUS HOTELIS! KAZ. MILIŠAUSKO.
 Geriausia užeiga lietuviams. Salė Mitingams ir Susirinkimams. Priek tam laikau kriaučystę. Steiluotos siutus dirbu pagal naujausią madą, už prieinamą prekę. Reikale nepamirškite savo lietuvi.
 243 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.
 Hotelis žemai, o kriaučystė viršuj.

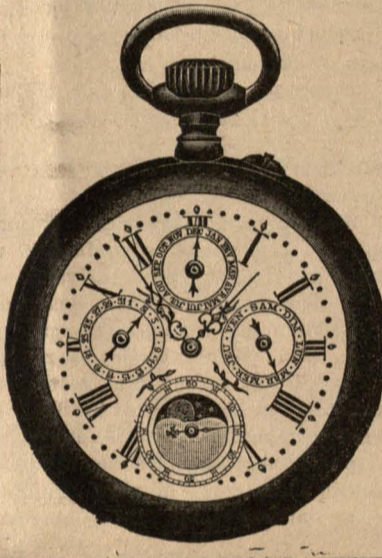
Lietuviškas Dziejornikas
 Sziuomi užsiimu jau 20 metų.
 Užlaikau visokios rusies laikrodžius, sieninius, pastatomų ir kiseninius vyriškus moteriškius, aukso ir sidabrinus rotėdžius, visokius žiedus, apilks, auskarus ir branzalietus teipgi vinčavonei žiedus, suide du literas, diena, mėnesį metų su vardais dykal, Teipogi tai sau šiuos visus pamintėsi ir n pamintėsi dalytis Ganiste už pigią prekę suatsakančio raisty.
 Norinti užsiorderiot laikrodžį aukstin ar sids brinį, ar paauksnotą, tegal pristūdiu savo tikra adrešą ir 50 ct., o mes prieliuim ant Expreso ir peržiūrėjas gali užsimokėti pinigus ir pasimti.

VINCAS URMANAVICZIA,
 49 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
LIETUVIŠKA KARČIAMA A. ADŽGAUCKO,
 palei lietuvišką bažnyčią, Plymouth, Penn'a.
 Skanus alus, puikiausia arielka, visokis vynas, portieris, elius ir kvėpianti cigarai.
 Atsilankykite pas seną biznierių ir visiems pažįstamą A. Adžgaucką.

MOKINKIMĖS SKUSTI BARZDA!
 Gali išmokiti ta amata nuo 4 iki 6 nedelčių — Kaštoja tik \$10-
 Męs duodame ir visas prietiskas. Šis amatas geras visam eviete, busi pats sau valdytojas neturei valdono. Klaukite Informacjū.
 Nossoko's Barber School,
 1405 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

11 Metų Garbios Pasekmės
 Per vienuolika metų, garstiejal daktaras COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE, yra palaimas: Vyrams, Moterims ir Vaikams Lietuviu. Per vienuolika metų išgydė sergančius vyrus ir moteris, suteikiant gerą sveikatą padarė šeimynas laimingoms. Geriausia pasekmė gydymė už tai, kad teisingi daktarai ir kiekviena atsišaukusi aruping kaip broli ir seseri.
 Teisingi vaistai vartojant, tuojasus velkia ant sveikatos, kurie tampa sutaisyti savoje Laboratorijol, po ypatinga daktaru priežiura: Nėra skir-tumo kaip se- nei sergi. Nors kuomi užtikrina tinkamus vaistus ir iš-gydymė sergančio.
TEISINGOS GYDYMAS, TEISINGOS KAINOS.
 The Collins New York Medical In- stitutas yra didžiausias, seniausias ir labiau žinomas už kitus Insti- tutus; nes geriausi daktarai, geriausi vaistai ir išgydė daugiau žmonių, negu kitus daktarus sudėjus draugėja.
 Kam sirgti ir vargintis, kad gali buti is gydytu.
 Nėra skir- tumo kaip se- nei sergi. Nors kuomi užtikrina tinkamus vaistus ir iš-gydymė sergančio.
 Teisingi vaistai vartojant, tuojasus velkia ant sveikatos, kurie tampa sutaisyti savoje Laboratorijol, po ypatinga daktaru priežiura: Nėra skir-tumo kaip se- nei sergi. Nors kuomi užtikrina tinkamus vaistus ir iš-gydymė sergančio.
 Teisingi vaistai vartojant, tuojasus velkia ant sveikatos, kurie tampa sutaisyti savoje Laboratorijol, po ypatinga daktaru priežiura: Nėra skir-tumo kaip se- nei sergi. Nors kuomi užtikrina tinkamus vaistus ir iš-gydymė sergančio.
Collins New York Medical Institute
 140 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

No. J. 82. JUODO METALO LAIKRODELIS
 Tiktal \$3.95, mūsų draugystės sanariams už \$3.55.
 Labai puikus nuolatinis kalendorinis laikrodėlis, kuris visada parodo sekundas, minutes, valandas, sanvaites ir mėnesio dienas, mėnesius ir visada parodo kaip mėnulis stovi. Užlaiko labai gerai laiką ir yra pilnai per mūsų firmą gvarantuotas. Prisyksy labai puikus, aukšnieis rodyklės ir su aukšnieis pagr- žinimais. Kitos firmos parduoda tą patį laikrodėlį už kels kartus daugiau, bet męs paleidome už tą prekę, kad apgareinti mūsų pirkysta, nes norime parodyti savo tautiečiams, jog męs galime parduoti gereniuis tavorus ir pigiau kaip svetima- ūčiai, nes mūsų firma yra labai didėle, ir męs pirkdami daug ant karto, pigiai galime pargabenti iš Europos arba imti nuo Amerikos fabrikų.
 Be lencingėlio duodame už \$3.95, mūsų draugystės sanariams už \$3.55, o su auk- siniu (gold filled) labai puikiu lencingė- liu už \$4.95. Kiti parduoda tokius lencu- gėlius po keliolika kartų daugiau kaip męs.
 Kas prisiųs pinigus per pačią, laikro- delis tuojasus bus išstatęs per pačią mų- sų kaštu, bet jeigu kas nori užsimokėti už tavorą ant expreso, tada siųsime per express ir priėksys užsimokės visus pristatimo kaštus.
 Per mūsų draugystę galima gauti visokius tavorus pigiau kaip kitur. Męs turime savo spaustuvę ant 942 Lombard St., Philadelphia, Pa., atliekame visokius drukoriškus darbus ir išleidžiame didelius katalogus nuo visokių tavorų visokiose kalbose. Ant pareikalavi- mo pristatime mūsų katalogus dovanai. Frašome prisiųsti savo ir draugų adreus.
 Męs nesitolome ir negarinsime jokį tavorų uždyką, apart mūsų katalogo, bet parduo- me gerus tavorus pigiau kaip kit. Tie, kurie garsinasi ir pridada duoti ką nors už dyką, visi yra prigavikai ir nuo jų reikia saugotiesi, nes už dyką tavorus duodant niekas preky- tės negali varyti.
 Mūsų yra tikra lietuviška ko-operatyviška draugystė ir kiekvienas gali prie mūsų draug- ystės prisirašyti. Akeijos yra po vieną dolerį ir atne ne mažiau kaip aštuonis procentus kas meta. Prigulinti prie mūsų draugystės gali tavorus pirkti 10 procentų pigiau kaip kiti. Užkvičiame visus tautiečius pris mūsų pirkliskos draugystės prisirašyti nors su vienu doleriu. Pinigus siųskite per Money Order iš pačto arba registravotoje gramatoje.
ATLAS TRADING ASSOCIATION, Dept. P.O. Box 722
 416-418-420 S. Broad St. ir 942 Lombard St.
 PHILADELPHIA, PA., U. S. A.

Telephonas 8 S.
P. V. Obiecinas & Co
 Cor. 12-th and Carson st., S. S. Pittsburg, Pa

JOS. ANDRIUSZIS
Sinclair House,
 Didžiausias ir puikiausias saliu- nas, geriausia užeiga lietuviams
85 N. Main St. PITTSTON, PA.

Autanas Staszauckas.
 Laikau puikioje vietoje Saliung, užlaikau eks niausius gerimus ir kvėpencius Cigarus. Lietu viai nepamirškite atsilankyti pas savo vientautį No. 2Cor. Neshitt ir B EAST PLYMOUTH PA.

HOTELIS VIN. DAJNIO
 12 W. Main st. Plynouth, Pa.
 Užlaiko visokios arielkos, vyno, skanaus aluči, portierio ir kvė- penti cigarai. Salė del draugys- čių ir šep susirinkimų.
 Reikale kreipkitės pas savo tau- tietį VINČĄ DAJNĮ.

W. SŁOMINSKA,
 679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
 Mano Dirbtuve tapo Apdovanoata
DWIEMS MEDALIAIS
 ant Kosciuszkos Paro- dos už rupestingą, tei- singa ir artistiską iz- dirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, GERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.
 Turiu už garbę apreikszi tu- dotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wi- sus augszeziaus pamintėsi daig- tus Pigiausei, Tei'ingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama isdirbirtais igijau geriause praktiką ir del to galiu wiską padirbt pigiau ir gauru ne- ga kiti fabrika.
 Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

TEMYKITE!
 Uzdėjan Krantuvę Apsiavim (Shoe Store)
 Visokiam pasirinkime ir prokes. Atsilankykite ir persiliudykite apie daugumą ir geruą tavorų.
L. Buczinskas,
 213 Grand St., Brooklyn, N. Y.

ATYDA!
 ne ukesams
Suvienytu Valstiju.
 Norintis pastot SUVIENYTŲ VAL- STIJŲ UKĖSU, nusipirk knygele: „Ukėstytės Popieros“.
 Knygeleje telpa:
 1. Delko ateiviams reikalingos ukė- systės popieros.
 2. Ką reikia daryti norint pastoti Suv. Val. Ukėsu.
 3. Kur ir kada galima paduoti de- klareciją.
 4. Ką turi žinot pakol gausi ukė- systės popieros.
 5. Klausimai su atsakymais Lietu- viškai ir Angliškai.
 Ir daugelis kitų naudingų patarimų. Knygele kožnam lietuviui yra rei- kalinga. Kaina 25 centai.
 Pinigus ir laiškus siųsk:
Joseph Bendrick,
 Pottsville, Penna.

SAVO LOCNOJ DIRBTUVEJE dirbu visokius vezimus
 KAS TIK KOKIO REIKALAUJA.
 Visaip numalevoju visokiomis literomis.
 Jeigu kas netikit, tai galit apsi- steliuoti, tai pamatyti mano darbą.
 Mano dirbtuvė netoli šių miestu: iš New Yorko atvažiuot kaštuoja 13 cen. elektrisku keliu, Patersono 10, Newarko 15, Passaic 5, Hobokeno 10, Jersey City 15 cen. ....
Joseph J. Kolita
 330 Paterson av., East Rutherford, N. J.

PUIKUS HOTELIS Andriaus Milišausko
 Visada šaltas alus, skani arielka, elius, portieris, visoki vynai ir kvė- pianti cigarai.
 Lietuviai vietiniai ir atvažiavė iš ki- tur, nepamirškite šios puikios vietos.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
 Priėšai Central Dypą

MOKINKIMĖS PATYS
 Gramatika angliškos kalbos mokin- tis be mokiniojo (apdaryta) \$1.00.
 Vaikų Draugas arba kaip mokinis skaityti ir rašyti be mokiniojo 15 c.
 Naujas Budas mokinis rašyti be mokiniojo..... 10 c.
 Aritmetika mokinimuisi rokundu, su paveiklais (apdaryta)..... 35 c.
 Pinigus siųskite per Money Order šiuo adreus
P. Mikolainis,
 Box 62. New York City.